

कान्तिपुर

सातै प्रदेशबाट एकैसाथ प्रकाशित

मिटरब्याजपीडित उल्टै जेलमा

३६ प्रतिशत ब्याजमा १ लाख ऋण
दिएर ३ लाखको तमसुक

१ लाख ४० हजार असुलिसकेपछि
ऋणीविरुद्ध अदालतमा मुद्दा

मिटरब्याजी र लघुवित्तको दोहोरो
ऋणको मारमा मुसहर बस्ती

तुफान न्यौपाले र अवधेश माा (कञ्चनरूप, सप्तरी)

सप्तरीको कञ्चनरूप नगरपालिका-५ रामपुरपथरीकी सुनितादेवी सदा जेठा छोरा अक्षयलाई कामका लागि कतार पठाउन स्थानीय सरिता ठाकुरसँग एक लाख रूपैयाँ सापटी लिइन्। श्रीमान् तेजु सदा भारतको गुजरातमा मजदुरी गर्दै आएका दुई छोरा-बहारी, नातिनातिना र सासुसमेतको जिम्मेवारी सम्हाल्दै आएको सुनिताले छोरालाई विदेश पठाउन ऋण पाइने भएपछि सरिताले भनेबमोजिमका कागजातमा सजिलै ल्याएकी थिइन्।

टोलछिमेकका अन्य महिलाले पनि ऋण लिएको देखेकी सुनिता ऋण पाउँदा सरिताप्रति कृतज्ञ थिइन्। केही समयपछि नै सरिताले साँवा र ३२ प्रतिशत ब्याज रकमका लागि ताकेता गर्न थालिन्। सुनिताका कान्छा छोरा चन्द्र सदाका अनुसार इलाका प्रहरी कार्यालय कञ्चनरूपमा प्रहरीकै रोहवरमा उनीहरूले १ लाख ४० हजार रूपैयाँ तिरि तर सरिताले त्यसमा चित्त बुझाइन्। उनले आफूबाट तीन लाख रूपैयाँ ऋण लिएको तमसुकमा सुनिताको ल्याएकी रहिइन्। त्यसैले तीन लाख रूपैयाँ साँवा र त्यसको १० प्रतिशत ब्याज माग गर्दै उनले अदालतमा मुद्दा हालिन्। १० प्रतिशतभन्दा बढी दरको ब्याज लिनु गैरकानूनी हुने भएकाले उनी ब्याजदरमा त्यो सीमामा रोकिएको थिइन्।

सप्तरी जिल्ला अदालतमा दिएको मुद्दामा सरिताले आफूबाट सुनिताले २०७९ असोज १ मा त्यही वर्षान्तसम्मको भाका राखी तीन लाख ऋण लिएको र आफूले ताकेता गर्दा पनि नदिएको उल्टै

मिटरब्याजको पासो

मिटरब्याजी सरिता ठाकुरको ऋणको फन्दामा परेर ६ महिनाका लागि शुलमा परेकी सप्तरी कञ्चनरूप-५ रामपुरपथरीकी सुनिता सदाका (दायाँबाट क्रमशः) श्रीमान् तेजु सदा, छोरी रेणुका, सासु धवरीदेवी, कान्छा छोरा चन्द्र र जेठा बहारी फूलमती। सुनिता जेल परेपछि रामपुर नै आतंकि छ।

तस्बिर : तुफान न्यौपाले/कान्तिपुर

छ। सरिताले आफूलाई सुनिताबाट साँवा, ब्याज र कोर्ट फीसमेत भराउन माग गरिन्। दिनभर दैनिक ज्याला-मजदुरी गरी गुजारा गर्ने सुनिताले अदालती प्रक्रियामा बकिल राखेर आफूना कुरा पेस गर्न सकिनन्। २०७७ माघ २५ मा जिल्ला न्यायाधीश राजेन्द्रकुमार श्रेष्ठले फैसला गरे- 'सरिताले १० प्रतिशत ब्याजदरमा सुनितालाई तीन लाख रूपैयाँ सापटी दिएको देखियो। सुनिताले अदालतमा प्रतिउत्तर नपठाई म्याद गुजारी बसेकाले उक्त रकम तिरिको भन्न मिलेन। सरिताले साँवा र ब्याजसमेत भराई लिने ठहरेछ।'

अदालतले सुनिताले रकम बुझाउन नसके उनको जायजथाबाट भए पनि सरितालाई भराइदिनु भन्ने फैसला गर्‍यो। तर, आफूले लिँदै नलिएको रकम र त्यसको ब्याजसमेत बुझाउन सकेनै तैसयत सुनिताको थिएन। उनका नाममा कुनै जायजथा पनि थिएन। सरिताले केही 'केटाहरू' लिएर आई सुनिताको घरको ढोका फोडेर खाटलगायतका सामान लिएर गइन्। सुनिताले २०७८ फागुनमा प्रमुख जिल्ला अधिकारीसमक्ष शान्ति सुरक्षा माग्दै निवेदन दिइन्, जसमा भूटा विवरण भएको तमसुक वदर गराइदिन पनि माग गरिएको थियो। जसलाई जिल्ला प्रशासन कार्यालयले कञ्चनरूप नगरपालिकाको न्यायिक समितिमा पठाइदियो, त्यसपछि त्यो प्रक्रिया अगाडि बढेन।

वरु सरिताले आफूले अदालतको फैसलाबमोजिम साँवा र ब्याज रकम नपाएको भन्दै त्यसवापत सुनितालाई कैदमा राख्न माग गरेर अर्को निवेदन दिइन्। अदालतले सुनितालाई त्यसवापत ६ महिना कैद गर्ने आदेश दियो। बाँकी पृष्ठ ११

मित्र

६४ वर्षपछि पुनर्मिलन

• ११ वर्षको उमेरमा एकाएक बेपत्ता हुने आफू नै भएको बताइरहेका परिवारका सदस्यलाई पत्याउने गाह्रो भयो

नयाँ पुस्तामा थिएटर जेज

• नाटक घरहरू बढ्नु, नाटक प्रशिक्षण लिन सहज हुनु र थिएटर कलाकार चलचित्रमा स्थापित हुँदै जानुले पनि थिएटरमा युवा पुस्ताको क्रेज बढ्दै गइरहेको छ

तेस्रो राष्ट्रपति आज

दुई मतदान केन्द्र, परिणाम ७ बजेसम्म आइसक्ने

जो भिड्दै छन

पौडेल

नेम्वाड

मतदाता ८८१

- प्रतिनिधिसभा- २७२
- राष्ट्रिय सभा- ५८
- प्रदेशसभा- ५५०

मतभार

- संघीय सांसद- ७८
- प्रदेश सांसद- ४८

तस्बिर : अजद ढकाल/कान्तिपुर

राष्ट्रपति निर्वाचनका लागि बानेश्वरस्थित संसद भवनमा तयार मतदान केन्द्र। मतदान समय विहान १० देखि दिउँसाँ ३ बजेसम्म तोकिएको छ।

भएको जानकारी आइसकेकाले उनको मतभार कायम राखिएको बताए। निर्वाचन आयोगका कानून महाशाखा प्रमुख यज्ञप्रसाद भट्टराईले निर्वाचन अधिकृतले के गर्ने भनेर निर्देशन मागेमा आयोगले निकास दिने बताए। 'रहमानको मृत्यु भएको जानकारी आयोगमा आइसकेको छ, निर्वाचन अधिकृतले कुन मतभार कायम गर्ने भन्ने विषयमा निर्देशन मागेमा आयोगले निकास दिन सकेछ,' उनले भने।

निर्वाचनमा १४ वटा दलले सहभागिता जनाउँदै छन्। राष्ट्रपति निर्वाचनमा भाग नलिने घोषणा गरेको छ। राष्ट्रपति निर्वाचनमा १४ र प्रदेशसभामा २८ सांसद छन्। उनीहरूको मतभार २ हजार ४ सय ५० छ।

तत्काल कायम रहेको कूल मतको बहुमत प्राप्त गर्ने व्यक्तिलाई राष्ट्रपति निर्वाचित हुनेछ। कुनै उम्मेदवारले बहुमत प्राप्त गर्न नसकेमा दोस्रो चरणमा बढी मत प्राप्त गर्ने दुई उम्मेदवारबीच मतदान हुनेछ। त्यस्तो मतदानमा कूल मतको ५० प्रतिशतभन्दा बढी मत प्राप्त गर्ने उम्मेदवार राष्ट्रपति निर्वाचित हुनेछ। यो मतदानबाट पनि कुनै उम्मेदवारले ५० प्रतिशतभन्दा बढी मत प्राप्त गर्न नसकेमा पुनः मतदान हुनेछ। त्यस्तो मतदानमा खसेको कूल सदर मतको बढी मत प्राप्त गर्ने उम्मेदवार राष्ट्रपति निर्वाचित हुनेछ।

सत्ता गठबन्धनका नौ दलले प्रदेशसभा सदस्यलाई बुधबारे काठमाडौँ आइसकन निर्देशन दिइसकेका थिए। दुवै उम्मेदवारले आफ्नो पक्षमा रहेका मतदातालाई प्रशिक्षणसमेत दिएका छन्। आयोगले मत वदर नहोस् भनेर यसपालि उम्मेदवारको चिह्नभन्दा पनि फोटोसहितको मतपत्र छपाइ गरेको छ। बाँकी पृष्ठ ११

मकर श्रेष्ठ (काठमाडौँ)

मुलुकको तेस्रो राष्ट्रपतिको लागि आज (बिहीबार) संसद भवन बानेश्वरमा हुने निर्वाचनमा दुई पूर्वसभामुख रामचन्द्र पौडेल (कांग्रेस) र सुवासचन्द्र नेम्वाड (एमाले) बीच प्रतिस्पर्धा हुँदै छ। कांग्रेसका पौडेललाई ९ दलको साथ छ भने एमालेका नेम्वाडलाई आफ्नो पार्टीको मात्रै भर छ।

राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीको ५ वर्ष कार्यकाल आइतबार सकिँदै छ। निर्वाचन आयोगले उनको कार्यकाल सकिँनुअघि नै नयाँ राष्ट्रपति च्छन लागेको हो। विहान १० बजे सुरु भई मतदान अपराह्न ३ बजेसम्म हुनेछ। मतदान सकिएको बढीमा ४ घण्टाभित्र परिणाम आइसक्ने निर्वाचन अधिकृत महेश शर्मा पौडेलले बताए। '३ बजे मतदान सकिएपछि ४ बजेवाटै गणना सुरु गरिँदै, उनले भने, 'दिलोमा ७ बजेसम्म परिणाम आइसक्छ।'

निर्वाचनमा प्रतिनिधिसभाका २ सय ७२ (फरार १ सहित), राष्ट्रिय सभाका ५९ र सातै प्रदेशसभाका ५ सय ५० गरी ८ सय ८१ मतदाताले भाग लिनेछन्। संघीय संसदका सदस्य र प्रदेशसभाका सदस्यको मतभार फरक छ। संघीय संसद सदस्यको मतभार ७९ छ भने प्रदेशसभा सदस्यको ४८ छ। दुवै सभामा तत्काल कायम रहेका मतदाताको कूल मतभार भने ५२ हजार ६ सय २८ रहेको छ। केही दिनअघि मृत्यु भएका जसपाका प्रतिनिधिसभा सांसद सहजान रहमानको मतभार पनि यसमा जोडिएको छ। आयोगले सार्वजनिक गरेको अन्तिम मतदाता नामावलीमा उनको नाम पनि समावेश छ।

निर्वाचन अधिकृत पौडेलले रहमानको मृत्यु

जम्मा मतभार ५२६२८
निर्वाचित हुन आवश्यक २६३५५

कोसँग कति मतभार ?

कांग्रेस	१६१४२
एमाले	१५३८१
माओवादी	७८७२
एस	२७०१
राप्रपा	२४५०
जसपा	२२४१
रास्वपा	१५०१
जनमत	१२४२
लोसपा	८७१
नागरिक उन्मुक्ति	८८२
स्वतन्त्र र मनोनीत	६५२
नेमकिपा	२२३
जनमोर्चा	२०६
हाम्रो नेपाली	८६
संघीय समाजवादी	४८

POND'S®

UNILEVER NEPAL LIMITED

Spotless glow

नजिकबाट पनि

- ▲ Double brightening formula with advanced vitamin B3+ and SPF 15
- ▲ Fades away even stubborn spots for spot-less glowing skin

६४ वर्षपछि पुनर्मिलन

११ वर्षको उमेरमा घरबाट रकारक बेपत्ता भएका व्यक्ति नै आफू भएको बताइरहेका परिवारका सदस्यहरूलाई पत्याउनै गाह्रो भयो

रमेशचन्द्र अधिकारी (धनकुटा)

पिथुमा भोला भिरेका वृद्ध आंगनको डिलमा पुग्दा घरभेटौले कुनै बटुवा बाटो भुलेर पुगेको मात्र अनुमान गरे। सोधोखोजीका क्रममा आफू सोही घरको सदस्य भएको बताएपछि परिवारका सबै अर्चामत भए।

फर्की आउलान् भन्ने त परे जाओस, आफन्तजनले माया मारिसकेका थिए। ११ वर्षको उमेरमा घरबाट एकाएक बेपत्ता भएका व्यक्ति नै आफू भएको बताइरहेका परिवारका सदस्यले पत्याउने सकेनन्। सबै भेला भएर केरकार गरेपछि तिनै बालक ६४ वर्षपछि फर्किएकाको पुष्टि भयो। यतिवेला परिवारसंगको पुनर्मिलनमा छन् उनी।

धनकुटा नगरपालिका-२ भीरगाउँबाट ११ वर्षको उमेरमा बेपत्ता राजु राई ७५ वर्षको उमेरमा घर फर्किएका हुन्। बेपत्ता भएको ६४ वर्षसम्म सम्पर्कमा नभएका उनी एकाएक घरमा पुगेको खबर केहीबेरमै गाउँभरि फैलियो। सुरुमा कतिपयले शंकाको नजरले हेरे। तर, बाल्यकालमा जीउमा रहेका केही चिह्न र दाजुभाइको अनुहारसँग मेल खाएपछि उनले घरमा प्रवेश पाएको उनका भतिजा आइतवहादुरले बताए।

'सुरुमा त ठूलोबुवा भन्ने पत्या नै लागेन,' उनले भने, 'बुवाको अनुहारसँग मेल खाएपछि र हराएको भन्ने सानैदेखि सुनेका कारण अनुमान गरेर घरमा प्रवेश गरौं।' अधिकांश आफन्तजन त खुसीले भक्कानिएको सुनाए। 'सुरुमा परिवार, छरिछमेक र आफन्तकावारे पुराना दिनका कुरा गर्दा उहाँका उमेरका साथीभाइले ठूलोबुवा हो भनेपछि हामीले बल्ल पत्यायौं' अर्का भतिज सागरले भने, 'फर्की आउनुहोला भन्ने हामी कसैले कल्पनासमेत गरेका थिएनौं।'

२०१४ को हिउँदका बेला कहाँ जाने भन्ने बेठानामै घर छोडेर बाटो लागेको राजु बताउँछन्। गरीबीका कारण मन पोल्ने गरेकाले हिँडेको बताए। सुरुमा भोकैतिर्बै सुनसरीको चतरा पुगे। कोकाडा खोलामा

गंगाप्रसाद पोखरेल

विद्यानाथ घिमिरे

राजु राई

निर्माण हुँदै गरेको पुलका लागि बालुवा छान्ने काम गरे। एक महिनापछि काम छोडेर इटहरी पुगे। गाउँकै चिन्का मानिसले 'घर फर्के' भने पनि नमानेपछि उनैले काम दिएर भापाको गौरवद्वारा गएर बसे। त्यहाँबाट पनि छोडेर भारतको गलगलिया पुगेर रेलबाट सिलोड गए। 'सुरुमा घरपरिवारको धेरै याद आउँथ्यो, तर खर्च अभावले फर्कनै सकिन,' उनले भने। कोइलाखानीमा काम गर्दै २२ वर्षपछि नेपाल आउजाउ गर्न थाले। पुरानो घरको यातठाना विर्सिँदै गएपछि भारतमै उनको ६ दशक बित्यो।

धरानसम्म आएर पनि गाउँ विर्सिएपछि घर फर्कन नसकेको उनले सुनाए। नेपाल आएका बेला इटहरीमा चिनजान गर्नेक्रममा एक जनाले घर पुऱ्याइदिने भनेपछि उनैको साथमा धनकुटा आउन पाएको बताउँछन्। नेपाली नागरिकता भर्खरै बनाएर वृद्धभत्तासमेत खान थालेको खुसी हुँदै सुनाए।

घर छोडेको धेरै वर्षपछि फर्कने अरू पनि छन्। साविक तेलिया गाउँ हालको छथर जोरपाटीका ७६ वर्षीय विद्यानाथ घिमिरे बेपत्ता भएको ५५ वर्षपछि घर फर्किएका हुन्। उनी केही महिनाअघि घर छोडेर आएका हुन्। २०२४ सालमा एक छोरा र श्रीमतीसहित बाबुआमा छोडेर हिँडेका उनी यतिवेला परिवारसँग पुनर्मिलन क्षणमा खुसी मनाउँदै छन्। लाउँखाउँ उमेरमा हिँडेका उनी दुवै आँखा देख्न नसके अवस्थामा घर फर्किएको छोरा तीर्थप्रसादले बताए। बुवा बेपत्ता हुँदा उनी एक वर्षका मात्र थिए। 'मौतियाविन्दुले आँखासमेत देख्न मुस्किल भएका बेला बुवा घर फर्कनुभयो,' उनले भने, 'बुवालाई पाउँदा खुसी हुनु स्वाभाविकै भए पनि उहाँको अभावमा बाल्यकालमा भोगनुपरेको क्षण सम्झिएर गह भरिएर आयो।'

मोरङको पथरीमा बुवा धर्मानन्दका साथमा बसेका

बेला ऋणको पिरलोले घर छोडेको विद्यानाथ बताउँछन्। उनी भारतको असमतिर गएका थिए। वर्ष दिनको छोरा र श्रीमती निर्मलासाथै वृद्ध बुवाआमालाई जान्छसमेत नभनी हिँडेका उनले साढे पाँच दशक उतै बिताए। 'हुलाकमा हलकारा जागिरसमेत खाँदै बुवासँग भैसीपालन गर्दागर्दै दिग्दारिएर हिँडेको थिए,' उनी भन्छन्, 'परिवारसँगै वर्षौं टाढा रहेको सम्झेर यतिवेला पछुतो लाग्छ।'

२१ वर्षको उमेरमा छोडेकी उनकी श्रीमती निर्मला यतिवेला ७६ वर्षकी छन्। उनले यतिका दिनसम्म श्रीमानको अभावमा कष्टकर जीवन भोग्दै बिताएको बताइन्। हाल मोरङको बेलवारी-७ बाहुनीमा बसोबास गर्दै आएका घिमिरे परिवार वर्षौंपछिको पुनर्मिलनमा विगतका कष्टकर क्षण भुल्दै छन्। पुख्र्यौली गाउँ छोडेर धनकुटाको तेलिया पुगेका विद्यानाथले आफ्नै घर पत्तो पाएनन्। गाउँकै यज्ञप्रसाद घिमिरेसँग सोधोखोजी गर्दा परिवार मधेश भन्नेको थाहा पाए। फर्किएर छोरा फर्केला भन्ने आशा लिएर बसेका विद्यानाथका बुवा धर्मानन्द २०४७ मा र अमा हरिमाया २०३४ सालमै वितिसके। त्यो खबरसमेत उनले यतिवेला पाएर काजकिरिया गरे। भर्खरै नागरिकता प्रमाणपत्र बनाएपछि उनले सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउन थालेको बताए।

पुर्खा छोडेर म्यानमारबाट

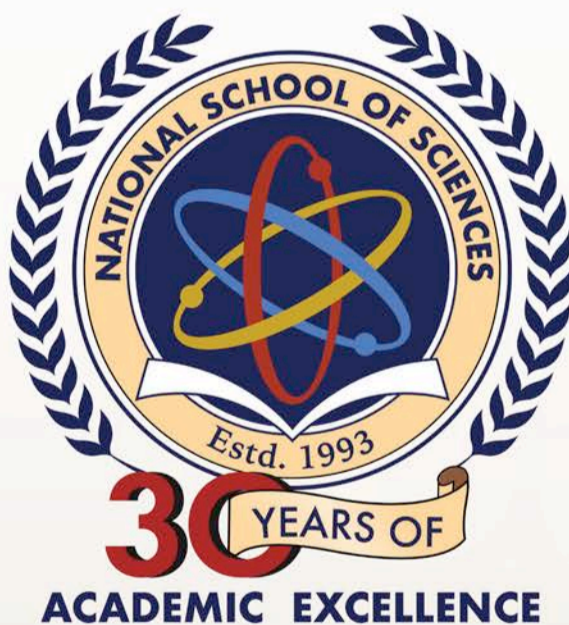
म्यानमारमा रहेका ८१ वर्षीय गंगाप्रसाद पोखरेल पहिलो पटक पुख्र्यौली थातथलो पुगेका छन्। धनकुटाको पाख्रिबास-१० चुडमाडका उनको जन्म म्यानमारमै भएको थियो। पुख्र्यौली थलो नेपाल भएको थाहा पाएदेखि पुग्ने हुटहुटी लाग्यो। खोजी गर्दै आइपुगेको उनले बताए। 'यो उमेरमा पितापुर्खाको जन्मभूमिले तान्यो,' उनले भने, 'बुवा जन्मिएको भूमि टेकन पाउँदा खुसीको सीमा छैन।' उनले पुख्र्यौली थलोलाई तीर्थधामका रूपमा पाएको सुनाए।

१०७ वर्षअघि पुख्र्यौली थलोबाट म्यानमार पुगेको पोखरेलको परिवार त्यसपछि नेपाल आएका थिएन। मोहनलालका काच्छ छोरा चन्द्रकान्त म्यानमारमा १९७२ सालमा १५ वर्षको उमेरमा गएका थिए। उनका दाजुभाइ र परिवारले उनको अवस्थाबारे पत्तो पाएका थिएनन्। चन्द्रकान्त म्यानमार पुगेर उतै घरजाम गरे। बुवाले नेपाल र पुख्र्यौली थलोका बारे चर्चा गरेकै कारण यो भूमि हेर्ने इच्छा भएको गंगाले सुनाए। उनका ठूलोबुवा लोकनाथ पोखरेलका परिवारसँग भेट गरे। यो भेट दुई परिवारको १०७ वर्षपछिको हो। भतिजा भूमिराजका अनुसार हजुरबुवालाई समेत त्यो परिवार कहाँ थियो भन्ने पत्तो थिएन। गंगाप्रसादकी छोरी अनुराधा पोखरेलसमेत साथमा आएको छ।

तस्विर : रमेशचन्द्र/कान्तिपुर

५५ वर्षपछि घर फर्किएका विद्यानाथ घिमिरे धनकुटामा परिवारका साथमा।

A GLORIOUS 30 YEARS

निष्ठ नेसनल स्कुल अफ साइन्सेज निजी स्तरमा सञ्चालित देशका अग्रणी शैक्षिक संस्थाहरु मध्येको एक हो। विशेषगरी कक्षा ११ र १२ मा विज्ञान र व्यवस्थापन पढाउने उत्कृष्ट विद्यालयका रूपमा निष्ठ सुपरिचित छ।

आफ्नो स्थापनाका गौरवमय ३० वर्ष पूरा गरेको शुभ अवसरमा निष्ठ नेसनल स्कुल अफ साइन्सेजको उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दै यसमा आबद्ध संस्थापक, शिक्षक, कर्मचारी एवम् विद्यार्थीहरुमा हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

NSS
NATIONAL SCHOOL
OF SCIENCES

National Institute of Science (Gwarko, Lalitpur)
National College (Lainchaur, Kathmandu)
Bhaktapur NIST School (Lokanthali, Bhaktapur)
NIST College (Banepa, Kavre)

National College of Food Science & Technology (Lainchaur, Kathmandu)
National Model College of Advance Learning (Lainchaur, Kathmandu)
National College for Advance Learning (Lainchaur, Kathmandu)
Shemrock NIST World School (Banepa, Kavre)

स्ववियु निर्वाचनको मुखैमा नेविसंघभित्र विवाद

अध्यक्ष शेर्पाले एकलौटी रूपमा ३६ जिल्ला अध्यक्ष तोकेको भन्दै असन्तुष्ट पक्षबाट देशभर समानान्तर गतिविधि

■ प्रकाश घोलाकोटी (काठमाडौं)

त्रिभुवन विश्वविद्यालयका आंगिकसहितका साढे चार सयभन्दा बढी क्याम्पसमा स्ववियु निर्वाचन हुन एक साता मात्रै बाँकी रहेका बेला नेपाल विद्यार्थी संघ आन्तरिक कलहमा फसेको छ। अध्यक्ष दुजाइ शेर्पाले अधिवेशन गराउनुको सट्टा एकलौटी रूपमा ३६ जिल्ला अध्यक्ष तोकेपछि विवाद उत्पन्न भएको हो। असन्तुष्ट पक्षले देशभरि समानान्तर गतिविधि गरिरहेको छ भने दोलखा र मकवानपुर कांग्रेसका जिल्ला सभापतिले नै अध्यक्ष शेर्पालाई पदबाट बर्खास्त गर्नसमेत सार्वजनिक रूपमा माग गरेका छन्।

स्ववियु निर्वाचनको मिति घोषणा भएपछि कांग्रेस कार्यसम्वन्धन समितिले शेर्पालाई नेविसंघको नेतृत्व नभएका जिल्लामा पार्टीको जिल्ला सभापतिको सिफारिसमा अध्यक्ष तोकेको अधिकार दिएको थियो। शेर्पाले त्यही आधारमा ३६ जिल्लामा अध्यक्ष तोकेका थिए। तर सबै जिल्लामा संस्थापन पक्षका विद्यार्थी नेतालाई मात्रै अध्यक्ष नियुक्त गरिएको आरोप अर्को पक्षले लगाएको छ। अध्यक्ष शेर्पा भने आफूले पार्टीको निर्देशनबमोजिम सबै जिल्लामा नेतृत्व तोक्न चाहे पनि अस्तित्वबाट नाम आउन दिँला भएको बताउँछन्।

१८ जिल्लामा पहिल्यै अधिवेशन भएको थियो, ३६ जिल्लामा अहिले अध्यक्ष तोकिएको हो, उनले भने। शेर्पाले एकलौटी संस्थापन समूहका विद्यार्थी नेताहरूलाई मात्रै जिम्मेवारी दिएपछि समानान्तर गतिविधि गर्नुपर्नेको असन्तुष्ट पक्षको दाबी छ। नेता भुवन भट्टले पार्टीको निर्देशनविपरीत अध्यक्ष शेर्पाले

जिल्लाको सिफारिस लत्याएर आफूखुसी नियुक्ति बाँडेको बताए। शेर्पाले आफूहरूको सिफारिसविपरीत जिल्ला अध्यक्ष तोकेको भन्दै दोलखा कांग्रेसका सभापति बर्मा लामा र मकवानपुर कांग्रेसका सभापति बुद्ध लामाले शेर्पालाई पदबाट बर्खास्त गर्न भन्दै सभापति देउवालालाई पत्र लेखेका छन्। 'दोलखाबाट सभापति बर्मा लामाले सौगात थापाको नाम पठाइनुभयो। तर, अध्यक्षजीले प्रिनल तामाङलाई अध्यक्ष तोक्नुभयो। मकवानपुरमा पनि त्यस्तै भएको हो,' भट्टले भने, 'पार्टीमा जस्तै नेविसंघमा पनि हामीमाथि गुटगत रूपमा आक्रमण भएको छ। समान अवसर पाउने अवस्था नभए स्ववियु निर्वाचनमा हामी अलग्गै उम्मेदवारी दिन्छौं।'

अध्यक्ष शेर्पाले स्ववियु निर्वाचनका लागि घोषणापत्र र प्रचारप्रसारसहित दर्जनी समिति गठन गरेका छन्। त्यसमा पनि शेर्पाले सबैलाई नसमेटेको भन्दै कोइराला पक्षका विद्यार्थीले पनि तिने समिति घोषणा गरेका छन्। बुधवार उपत्यकाका ३५ क्याम्पसका कोइरालापक्षीय इकाइ अध्यक्षले सम्मानजनक ठाउँ नपाए अलग्गै उम्मेदवारी दिने घोषणा गरे। पार्टीमा चुनावअघि टिकट वितरणमा रैखिएको जस्तै विवाद अहिले नेविसंघमा चर्किएको छ। १४ वर्षपछि देशव्यापी रूपमा चैत ५ मा स्ववियु चुनाव हुँदै छ। निर्वाचनको मुखमै नेविसंघमा विवाद चर्किएपछि सभापति शेरबहादुर देउवाले सहमतामन्त्री किशोरसिंह राठोरीको संयोजकत्वमा पूर्वअध्यक्षहरूलाई मिलाउने जिम्मेवारी दिएका छन्। बुधवारदेखि नै राठोरीले दुवै पक्षका नेतासँग छलफल गरिरहेका छन्। 'दुवै

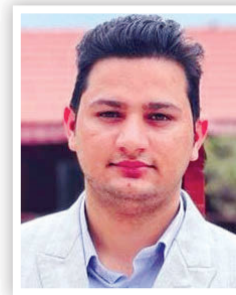

दुवै पक्षलाई समेटेर टिकट वितरण गर्न समिति गठन हुँदै छ, हामीबीचमा कुनै विवाद छैन

● दुजाइ शेर्पा, अध्यक्ष

पक्षलाई समेटेर टिकट वितरण गर्न समिति गठन हुँदै छ, हामीबीचमा कुनै विवाद छैन, अध्यक्ष शेर्पाले भने, 'पार्टीमा उपसभापति र सहमतामन्त्रीसहितले जिम्मेवारी लिएर निर्वाचनलाई हेरिनुभएको छ।'

राष्ट्रपति निर्वाचनमा गठबन्धन बनाएका नौ दलका विद्यार्थी संगठनहरूबीच तालमेल गरेर स्ववियु निर्वाचनमा उम्मेदवारी दिने विषयमा समेत छलफल गराउने शेर्पाले बताए। कोइरालापक्षीय विद्यार्थी नेताहरूले भने विचार नभिलेहरूसँग सहकार्य गर्न नहुनेमा जोड दिइरहेका छन्। 'अप्राकृतिक खालको

समान अवसर पाउने अवस्था नभएर स्ववियु निर्वाचनमा हामी अलग्गै उम्मेदवारी दिन्छौं

● भुवन भट्ट, नेता

गठबन्धन हामीलाई स्विकार्य छैन। संगठनभित्रै गुटगत स्वार्थ हेरेर एकलौटी गर्ने र अर्को संगठनसँग गठबन्धन गर्ने प्रवृत्ति गलत छ,' कोइराला पक्षका विद्यार्थी नेता भट्टले भने।

तत्कालीन अध्यक्ष नैनसिंह महर र महामन्त्री कुन्दनराज काफ्ले नेतृत्वको समितिले ०५ सालमै आफ्नो कार्यकाल पूरा भएपछि अधिवेशन गराउन नसकेपछि नेविसंघ नेतृत्वविहीन बनेको थियो। त्यसयता कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवाले नेविसंघमा महाधिवेशन गर्न भनेर तदर्थ समितिको

अध्यक्ष नियुक्त गर्दै आएका छन्। महरपछिका अध्यक्ष राजीव हुंगाना नेविसंघको महाधिवेशन नगराई पार्टीको १४ औं महाधिवेशनबाट केन्द्रीय सदस्य निर्वाचित भएका थिए। हुंगाना केन्द्रीय सदस्य बनेपछि सभापति देउवालाले शेर्पालाई गत वर्ष चैतमा नेविसंघ अध्यक्ष बनाएका हुन्। उनलाई एक वर्षभित्र महाधिवेशन गर्ने प्रमुख जिम्मेवारी दिइएको थियो।

दुई दशकअघिसम्म विद्यार्थी आन्दोलनको मात्रै होइन, राष्ट्रिय राजनीतिमै महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको नेविसंघ अहिले गुमनामजस्तै छ। नेविसंघकै जगमा ०६२/६३ को जनआन्दोलनमा सडक संघर्षको नेतृत्व गरेका गगन थापा अहिले कांग्रेसको महामन्त्री छन्। सभापति देउवा, उपसभापति धनराज गुरुङ, अर्का महामन्त्री विश्वप्रकाश शर्मा र केन्द्रीय समितिका एक दर्जन नेताले नेविसंघको अध्यक्ष भएर पार्टी राजनीतिमा उचाइ लिएका हुन्। तर पार्टी नेतृत्वमा उनीहरू नै भएका बेला नेविसंघ तदर्थको अवस्थामा छ।

नेविसंघमा १०१ सदस्यीय केन्द्रीय समिति हुने वैधानिक व्यवस्था छ। तर केन्द्रीय समितिको अध्यक्ष शेर्पा एकै छन्। उनले पनि निर्वाचनमा काम गर्न सकेका छैनन्। अध्यक्ष शेर्पाले देउवा गुटकै मात्रै मलजल गरेको नेता शेरबहादुर देउवा पक्षका विद्यार्थी नेताहरू बताउँछन्।

नेविसंघले ०७३ पछि महाधिवेशन गर्न सकेको छैन। १२ औं महाधिवेशन ०७५ मै हुनुपर्ने थियो। अहिलेका अध्यक्ष शेर्पाले आफ्नो ११ महिने कार्यकालमा एउटा जिल्लाको मात्रै अधिवेशन

गराएका छन्। उनी आउनुअघि १८ जिल्लाको अधिवेशन भइसकेको थियो। विश्वविद्यालयमा नियमित रूपमा स्ववियु चुनाव हुँदासम्म निकै सक्रिय रहेको नेविसंघ पछिल्लो समय नेताको आज्ञाकारी संगठनजस्तै बनेको एक विद्यार्थी नेताले बताए। 'नेताहरूले आफूले चाहेको व्यक्तिलाई भ्रष्टा संस्थामा पद दिएर स्वार्थ पूर्तिको खेल रच्ने गरेका छन्,' उनले भने, 'यसमा पार्टी सभापति मात्र नभएर महामन्त्री थापा र शर्मासहितका नेताहरूसमेत जिम्मेवार छन्।'

पार्टी सभापति देउवाले आफू सभापति भएपछि आफूअनुकूल नेतृत्व नआउने भयले कुनै पनि भ्रष्टा संस्थामा महाधिवेशन गराउन नदिएको कोइरालापक्षीय एक नेताले बताए। प्रतिस्पर्धा नगराई टीका लगाएर आज्ञाकारीलाई जिम्मेवारी दिने प्रवृत्ति केही व्यक्तिले उठाइरहेको उनको भनाइ छ। 'नेविसंघसहित भ्रष्टा संस्थामा निर्वाचित नेतृत्वले समयमा महाधिवेशन गर्न नसक्ने र तदर्थ समिति गठन गर्ने परम्परा नै बर्तमानको छ,' उनले भने।

नेविसंघ स्थापनाको आधा शतकमा शेर्पासहित २० जना अध्यक्ष भइसकेका छन्। तीमध्ये आठ जना तदर्थ समितिको नेतृत्व गरेर अध्यक्ष भएका हुन्। नेविसंघमा पहिलो पटक ०२९ सालमा ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की तदर्थ समितिको अध्यक्ष भएका थिए। त्यसपछि ०५३ मा धनराज गुरुङ, ०५९ मा किशोरसिंह राठोरी, ०६१ मा केशव सिंह, ०६२ मा महेन्द्र शर्मा, ०६९ मा रञ्जित कार्की र ०७५ मा राजीव हुंगानाको नेतृत्वमा तदर्थ समिति गठन गरिएको छ।

'प्रशासकीय अधिकृत खटनपटन प्रदेशबाट'

■ अरुणिका पौड्याल (काठमाडौं)

संघीय निजामती विधेयकमा स्थानीय तहमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत खटनपटनको जिम्मेवारी सम्बन्धित प्रदेशलाई दिने प्रावधान राख्न लागिएको छ।

मन्त्रालयले तयार गरिरहेको विधेयकको मस्यौदामा प्रदेशका स्थानीय तहमा जति जना प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत आवश्यक हुन्छ, सबै एकमुष्ट मुख्यमन्त्री कार्यालयमा पठाउने र त्यसैबाट सरुवा गर्ने प्रावधान राखिएको छ। यसबाट प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सरुवाका लागि संघीय मन्त्रालय धाउनुपर्ने बाध्यता हट्ने छ। प्रस्तावित विधेयकमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र प्रदेश सचिवको दरबन्दी प्रदेशको हुने कि संघको भन्ने

लागेको उनले बताए। सरुवामा सांसद, नगर प्रमुख-उपप्रमुख र अध्यक्ष-उपाध्यक्षको फरक-फरक सिफारिस आउने गरेको भन्दै मोदीले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सबैलाई आफूले रोजेको व्यक्ति चाहिने परिपाटीको विकास भएको बताए। जनप्रतिनिधिले धेरै नसक्ने दबाव दिएर आफूले रोजेको मान्छे प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लैजाने गरेको उनले स्विकारे।

मन्त्री मोदीले प्रस्तावित विधेयकमा कर्मचारीको उमेर हद ६० वर्ष राख्न लागिएको जानकारी दिए। उनका अनुसार निजामती कर्मचारीको हाल चल्तीमा रहेको तह र श्रेणीलाई एउटै बनाइनेछ। श्रेणी वा तह एउटा हुनेछ,' मोदीले भने। अहिले विशेषतः स्वास्थ्य सेवामा तह छ भने स्थानीय तहले पनि यस्तै प्रावधान अघि सारेका छन्। मन्त्री मोदीले कर्मचारी ट्रेड युनियनको विषय राजनीति सहमतिमा निर्णय गर्ने बताए। 'निजामती विधेयकको धेरै विषय टुंगिएको छ,' उनले भने, 'प्रधानमन्त्री र राजनीतिक दलका प्रमुखहरूसँग बसेर छलफल गरेपछि विधेयकलाई अन्तिम रूप दिइनेछ।' दुर्गममा गएका कर्मचारीको मूल्यांकन गर्ने विषयमा विधेयकमा राख्ने प्रावधान तयार गरिसकेको उनले बताए। संघीय मन्त्रालयको बैठक हलमा आयोजित कार्यक्रममा सञ्चारकर्मीहरूको जिज्ञासामा उनले शक्ति लगाएर सधैँ सिंहदरबार बस्ने प्रवृत्ति हटाउने दाबी उनले गरे।

कर्मचारीलाई दुर्गममा जान प्रोत्साहन गर्ने उनको भनाइ छ। निजामती ऐन अहिलेका कर्मचारीको भविष्य हेरेर नभई नयाँ पुस्ताको सोच समावेश हुने गरी निर्माण गर्ने उनले बताए। मन्त्रालय स्रोतका अनुसार निजामती ऐनमा अघिल्लो संसद्को राज्य व्यवस्था समितिले पारित गरेको अधिकांश प्रावधानलाई यथावत् राख्ने तयारी छ।

शक्ति लगाएर सधैँ सिंहदरबार बस्ने प्रवृत्ति हटाउने मन्त्रीको दाबी

विषय टुंगिएको छैन। मन्त्रालयका एक सहसचिवले भने, 'प्रदेशको प्रमुख सचिव संघले पठाउनेमा सबै सहमत भए पनि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको विषयमा राजनीतिक सहमति खोज्नुपर्ने परिस्थिति छ।'

संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री अमनलाल मोदीले बुधवार सिंहदरवारमा आयोजित पत्रकार भेटघाट कार्यक्रममा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूलाई सम्बन्धित प्रदेशमा पठाएर मुख्यमन्त्री कार्यालयबाट सरुवाको व्यवस्था गर्न लागेको जानकारी दिए। उनका अनुसार स्थानीय तहमा दुई सयभन्दा बढी निर्मित प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत छन्।

पछिल्लो समय बढ्दो भएर आएका उपसचिव र सहसचिवलाई स्थानीय तहमा पठाइएको र सबै स्थानीय तहमा निर्मित हटाउने प्रयासमा

बेलायती विदेश राज्यमन्त्री ट्रेभेलियन काठमाडौंमा

काठमाडौं (कास)- बेलायतकी विदेश, कमनवेल्थ तथा विकास राज्यमन्त्री एन मरी ट्रेभेलियन बुधवार नेपाल आइपुगेकी छन्। भ्रमणका दौरान उनले प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल र नेपाल सरकारका अधिकारीहरूसँग भेटवार्ता गर्ने कार्यक्रम छ।

जनाउने कार्यक्रम छ। नेपाल-बेलायत सन्धि (१९२३) एक सय वर्ष पुगेको अवसरमा उनी नेपाल आएको काठमाडौंस्थित बेलायती दूतावासका एक अधिकारीले जानकारी दिए। दूतावासले यही सन्दर्भमा कार्यक्रम गर्दै छ। उनको जिम्मेवारी एसिया-प्रशान्त क्षेत्र हेर्ने हो। तीनदिने भ्रमणमा आएको राज्यमन्त्री ट्रेभेलियन शुक्रवार फर्कने कार्यक्रम छ।

NEPAL TODAY 9:00 AM 09 MARCH PNG

LIVE ON

www.kantipur.tv

PRESENTED BY

POWERED BY

LIFE INSURANCE PARTNER

SUPPORTED BY

MARKETED BY

आजकै दिन

ब्रिटीशको जन्म

सन् १९८६ मा आजकै दिन (मार्च ९) मा अमेरिकी अभिनेत्री ब्रिटीश स्नोको जन्म भएको थियो। अमेरिकी राज्य फ्लोरिडाको टम्पावा जन्मिएकी स्नो ३ वर्षको उमेरमा डिपार्टमेन्ट स्टोरका विज्ञापनमार्फत मोडलिङमा प्रवेश गरेकी थिइन्। तर सीबीएस टेलिभिजनको सोप ओपेरा 'गाइडिड लाइट (१९९८-२००१)' मा अभिनय गरेसँगै भने उनी चर्चामा आइकी हुन्। गाइडिड लाइटबाट उनले 'सोप ओपेरा डाइजेस्ट अवाइड' मा उत्कृष्ट युवा अभिनेत्रीको अवार्डसमेत जितेका थिइन्। त्यसपछि उनले एनबीसी टेलिभिजनको 'अमेरिकन ड्रिम्स (२००२-२००५)' मा अभिनय गरेकी थिइन्। अमेरिकन ड्रिम्सपछि फिल्म क्षेत्रमा प्रवेश गरेकी उनले थप सफलता हासिल गरिन्। उनले 'द प्यासिफिकर (२००५)', 'जोन टकर मस्ट डाई (२००६)', 'हेयरस्के (२००७)', 'प्रोम नाइट (२००८)', 'बुड यू य्यार (२०१२)', 'बुसविक (२०१७)', 'ह्याङ्गाम्यान (२०१७)', 'समवान (२०१९)', 'एक्स (२०२२)' मा प्रमुख भूमिका निर्वाह गरेकी छन्।

'जुलेबी' को फस्ट लुक

काठमाडौं (कास)- नारी दिवसका अवसर पारेर 'जुलेबी' फिल्मको फस्ट लुक सार्वजनिक गरिएको छ। चर्चित चर्चमा सुरक्षा पन्त, उषा रजक, निशा अधिकारी र मोनिका थापा मुख्य भूमिकामा रहेका छन् भने सुशील सिटौला, पुष्कर कार्की, तुफान थापालगायत कलाकारको अभिनय छ। फोर क्वब इन्टरटेन्मेन्टको ब्यानरमा बनेको फिल्ममा चार नारी पात्रको कथा समेटिएको छ। आभा शर्मा नेपालले निर्माण गरेको फिल्मको निर्देशन गणेशदेव पाण्डेले गरेका हुन्। पाण्डेले यसअघि मञ्जरी, गाजा वाजाजस्ता फिल्म निर्देशन गरिसकेका छन्। एथोलजी विद्यामा रहेको फिल्ममा नारी पात्रको सशक्त र अब्बल अभिनय रहेको छ।

नयाँ पुस्तामा थिएटर क्रेज

नाटक घरहरू बढ्दै जानु, नाटक प्रशिक्षण लिन सहज हुनु र थिएटर कलाकार चलचित्रमा स्थापित हुँदै जानुले पनि थिएटरमा युवा पुस्ताको क्रेज बढ्दै गइरहेको छ

कौ लालीकी २२ वर्षीय सुप्रिया तिमल्सिनाको रहर हो नायिका बन्ने। प्रियका कार्कीबाट प्रभावित भएर नै उनले नायिका बन्ने सोच बनाएकी हुन्। त्यसैले त थिएटर हुँदै चलचित्र क्षेत्रमा स्थापित हुने रहर पालेकी छन् उनले। पत्रकारिता विषयमा स्नातक तेश्रो वर्षमा अध्ययनरत सुप्रिया थिएटरमा सिकेको अभिनयले चलचित्र क्षेत्रमा स्थापित हुन सहज हुने ठानेर नै यसतर्फ आकर्षित भएकी हुन्। 'थिएटरमा अभिनय गरेर चलचित्रमा प्रवेश गर्ने र आफूमा भएको कला तिखान पाइने भएकाले यहाँ आइपुगेकी हुँ' उनले भनिन्। सुप्रिया मात्र होइन, पछिल्लो समय अभिनयमा रूचि हुने र आफूमा रहेको अभिनयकला थप तिखान थिएटर आउने युवाको संख्या निकै बढेको छ। इलामका प्रेम विश्वकर्मा पेसाले कम्प्युटर इन्जिनियर हुन्। इन्जिनियरिङ पेसा अँगालेका भए पनि उनीभित्र अभिनय लुकेको छ। विद्यालय पढ्दाताका गरेको अभिनयले नै उनको मनमा कला थप भरिदियो। सानैदेखि संगीत कलामा रूचि राख्ने उनी आफूमा भएको कला तिखान काठमाडौंको नयाँबानेश्वरस्थित 'मण्डला थिएटर' नेपालमा प्रशिक्षण लिन थालेकी बताउँछन्। ३३ वर्षीय प्रेमलाई आफूमा भएको भावनात्मक र वैचारिक विचार कलामार्फत एक्सप्लोर गर्नु छ। यसका लागि थिएटरको प्रशिक्षण हरेक क्षेत्रमा प्रयोग गर्न सकिने सोचका हुन् उनले। उनी भन्छन्, 'प्राविधिक कुरा पनि कलामार्फत देखाउन सकिन्छ। त्यसैले थिएटरतर्फ तानिएको हुँ।' अभिनयले मानिसलाई अनुशासनमा राख्नसमेत मद्दत पुऱ्याउने उनको बुझाइ छ। पछिल्लो समय करिअर अरू नै भए पनि आफ्नो रहर पूरा गर्न कलाकारितातर्फ लाग्ने युवाको संख्या पनि बढ्दै

स्नातक प्रथम वर्षमा अध्ययनरत संस्कृति भन्डुङ्ग। नाटकभित्रैबाट सिकन र महसुस गर्नपछि भन्ने सोचले उनी प्रशिक्षणका लागि मण्डला आइपुगेकी हुन्। उनले भनिन्, 'सडक नाटक मात्र नाटक होइन रहेछ, भन्ने लाग्यो। नाटक र अभिनय थप तिखान प्रशिक्षण लिन आए।' मण्डला थिएटरमा १२ औं ब्याच सुरु भएको छ। अभिनयवारे जानकारी गराउने र थिएटरमा हुने अभिनयको चिरफार गर्ने उद्देश्यले मण्डला थिएटरले हरेक वर्ष प्रशिक्षण दिँदै आइरहेको छ। तीन महिनासम्म चल्ने प्रशिक्षणमा २५ जना सहभागी छन्। पछिल्लो समय थिएटरमा रूचि राख्ने युवापुस्ता बढ्दै गइरहेका मण्डलाका कलाकार विजय बराल बताउँछन्। उनी भन्छन्, 'प्रशिक्षणका लागि ८० जनाको आवेदन परेकामा हामीले छनोट गरेर २५ जनालाई प्रशिक्षण दिन लागेका हौं।' उनका अनुसार प्रशिक्षण लिएकालाई नाटकमा अभिनय गर्ने अवसर पनि दिइन्छ। नाटकघर, कला र नाटक प्रशिक्षणलाई खासगरी सहरले मात्र चिन्छ। तर जुम्लाका धनराज सुनार भने कर्णालीलाई नाटक चिनाउने अभियानमा छन्। त्यसका लागि शिल्पी थिएटरमा प्रशिक्षण लिन काठमाडौं आइपुगे। काठमाडौंमा आएर नाटक सिक्नु र आफूमा भएको कला तिखानु उनका लागि एउटा सपना जस्तै थियो। थिएटरले निःशुल्क प्रशिक्षण र होस्टलको व्यवस्था गरिदिएका कारण उनले यो अवसर पाएका हुन्। स्नातक अन्तिम वर्षमा अध्ययनरत २४ वर्षीय उनले नाटक भनेको सडक नाटक भन्ने मात्र बुझेका थिए। तर अहिले नाटकको बुझाइ फराकिलो भएको छ। प्रशिक्षणका क्रममा नाटकका स्वरूपबारे पनि बुझेका छन्। 'प्रशिक्षणमा नाटक के रहेछ, यसका फर्महरूदेखि लिएर थिएटर सञ्चालनसम्मका कुरा बुझ्दै छु' उनले भने।

गएको छ। त्यसैमध्येका हुन् गोर्खाका सन्दीप वस्ती। पेसाले सेफ उनी फुर्सद हुनेवित्तिकै नाटक हेर्न थिएटर पुगिहाल्यो। नाटकका विषयमा आफूलाई पाउँथे अनि पात्र आफू नै छाया जस्तै। त्यसैले त उनले हरेक कलाकारहरूको अभिनयको नक्कल पनि गर्थे। जस्तो कि, थिएटर हुँदै चलचित्र क्षेत्रमा स्थापित भएका विपिन कार्की उनका आइडल हुन्। मनमा आएको आवेगलाई बाहिरसम्म ल्याउन उपयुक्त प्लेटफर्म भएकाले उनले थिएटर रोजेका हुन्। उनले भने, 'हाम्रा मन थुप्रै रहेको विभिन्न विषयवस्तुलाई कलात्मक ढंगले प्रस्तुत गर्ने माध्यम नै थिएटर हो।' काठमाडौंकी १९ वर्षीय संस्कृति दुवाडीको पृष्ठभूमि भने अलि फरक छ। सडक नाटकमा आमाले गरेका अभिनय देखेर नै नाटक बुझेकी हुन् उनले। 'आमालाई हेर्दाहेर्दै नाटकमा आकर्षण बढ्दै गयो,' साइकोलोजीमा

नाटकमा दुःख छ, प्रतिफल पाउन पनि लामो समय चाहिन्छ, धैर्य भएर निरन्तरता दिन सकियो भने मात्र सफल हुन सकिन्छ

अभिनय मात्र सिकाइदिने एमिडेट, साउन्डलगायत सबै इलिमेन्टहरूलाई क्यारी गरेर थिएटरलाई प्रोफेशनल बनाउन प्रशिक्षण दिइएको थिएटर कलाकार युवराज घिमिरे बताउँछन्। थिएटरको सीप हरेक क्षेत्रमा उपयोगी हुने उनको बुझाइ छ। उनी भन्छन्, 'कलाको प्रशिक्षण यस्तो सीप हो, जुन हरेक क्षेत्रमा लागू गर्न सकिन्छ। थिएटरमा अनेक किसिमका अभिनय गर्न भएकाले सोच्ने चिन्तन गर्ने र आफ्नो लक्ष्यसमेत पहिल्याउन सफल हुन्छन्। उनका अनुसार नाटक घरहरू बढ्दै जानु, नाटक प्रशिक्षण लिन सहज हुनु र थिएटर कलाकार चलचित्रमा स्थापित हुँदै जानुले पनि थिएटरमा युवा पुस्ताको क्रेज बढ्दै गइरहेको छ। कलाकारलाई रोल मोडल बनाएर

तस्विर : केशव थापा/कान्तिपुर

पनि नाटक सिकन आउनेहरूको संख्या बढेको हो। मण्डला, शिल्पीजस्तै सिनामगलस्थित 'पुरानो घर' थिएटरले पनि नयाँ पुस्तालाई अभिनय बुझाउँदै छ। पुरानो घर थिएटरमा प्रशिक्षण लिइरहेका छन् रूपन्देहीका १९ वर्षीय अरविन्द कुमार मोर्घे। उनलाई सडक नाटकले थिएटरसम्म ल्याइदिएकाे हो। उनले थुप्रै सडक नाटक गरेका छन्। कौशलवस्तुको बूढ थिएटरमा पनि काम गरेका छन्। अब भने उनी थिएटर जानेर अभिनयमा नै रमाउन चाहन्छन्। तीन महिनाको प्रशिक्षणमा सडक नाटक र थिएटरको नाटकको अभिनय धेरै फरक हुने उनले अनुभव बटुट्दै छन्। 'सडक नाटकमा कुनै सिमाना हुँदैन खुलेर अभिनय गर्न सकिन्छ। तर थिएटरमा निश्चित सिमाना र अनुशासनमा रहेर अभिनय गर्नुपर्ने रहेछ,' अभिनय र अध्ययनलाई एकसाथ अघि बढाउने सोचका अरविन्दले भने। पुरानो घर थिएटरले पनि ३ महिने प्रशिक्षण चलाउने गर्दछ। युवापुस्ताले थिएटरलाई चर्चाचर्च क्षेत्रमा जाने प्लेटफर्मका रूपमा लिन थालेको निर्देशक तथा थिएटर सञ्चालक सुलक्षण भारती बताउँछन्। उनका अनुसार नाटक सिकन आउनेहरूमा धेरै विविधता रहेको छ। अभिनयसँगसँगै कला साहित्य लेखनमा रूचि राख्ने युवापुस्ता थिएटरमा जोडिन थालेका छन्। 'अहिलेको पुस्ताले कला साहित्य लेखनमा रूचि देखाउन थालेको छ। त्यसकारण उनीहरूले थिएटरलाई प्लेटफर्मका रूपमा लिने गरेका हुन्,' उनले भने।

विद्यार्थीले बनाए विद्युतीय कार

सुदूरपश्चिम एकेडेमीका कक्षा १२ का विद्यार्थीले बनाएको कार चढेर धनगढी उपमहानगर प्रमुख गोपाल हमाल एक फन्को घुमे

■ गोहन बुडाएर (धनगढी) धनगढीस्थित सुदूरपश्चिम एकेडेमी (एसपीए) का विद्यार्थीले विद्युतीय कार निर्माण गरेका छन्। विज्ञान संकायमा कक्षा १२ मा अध्ययनरत सागर खनालले बनाएको विद्युतीय कार बुधवार सार्वजनिक गरिएको हो। धनगढी उपमहानगरपालिका प्रमुख गोपाल हमालले बुधवार कलेजमा आयोजित एक कार्यक्रममा कार सार्वजनिक गरेका हुन्। खनालले करिब ३ महिना लगाएर कार निर्माण गरेका हुन्। कार बनाउन करिब ३ लाख रूपैयाँ खर्च भएको उनले बताए। सार्वजनिक गरेसँगै नगर प्रमुख हमाल कारमा चढेर एक फन्को लगाएका थिए। 'सागरजस्तै प्रतिभाशाली विद्यार्थीको नयाँ आविष्कारमा धनगढी उपमहानगरको साथ रहनेछ,' प्रमुख हमालले भने। कार निर्माणको सम्पूर्ण खर्च भने एसपीए कलेजले बेहोरको हो। कलेज प्रमुख योगराज उपाध्यायले विद्यार्थीको प्रतिभा विकासका लागि कलेजले सधैं लगानी गर्न तयार रहेको बताए। निर्माणकर्ता सागरका अनुसार एक पटक चार्ज गरेपछि

कार ८० देखि १०० किलोमिटरसम्म गुड्छ। कार स्टार्ट गर्नका लागि चाबीसँगै सेक्युरिटी नम्बर पनि आवश्यक पर्ने बनाइएको उनले जनाए। जसका कारण कार चोरी हुने सम्भावना कम रहेको उनको दावी छ। वातावरणमैत्री विद्युतीय कारको व्यवसायीकरण गर्न सकिने कलेजका प्रबन्ध निर्देशक सुवास शाहीको भनाइ छ। त्यसका लागि विभिन्न पक्षसँग छलफलसमेत भइरहेको उनले बताए। कारमा फोल्डिङ सिट र क्यामरा जडान गरिएको छ। क्यामराका माध्यमबाट कार चालकले कार पछाडिको दृश्यसमेत सहजै हेर्न सक्ने खनालले बताए।

कार ८० देखि १०० किलोमिटरसम्म गुड्छ। कार स्टार्ट गर्नका लागि चाबीसँगै सेक्युरिटी नम्बर पनि आवश्यक पर्ने बनाइएको उनले जनाए। जसका कारण कार चोरी हुने सम्भावना कम रहेको उनको दावी छ। वातावरणमैत्री विद्युतीय कारको व्यवसायीकरण गर्न सकिने कलेजका प्रबन्ध निर्देशक सुवास शाहीको भनाइ छ। त्यसका लागि विभिन्न पक्षसँग छलफलसमेत भइरहेको उनले बताए। कारमा फोल्डिङ सिट र क्यामरा जडान गरिएको छ। क्यामराका माध्यमबाट कार चालकले कार पछाडिको दृश्यसमेत सहजै हेर्न सक्ने खनालले बताए।

आजको राशिफल

प्रीति आश्वे ज्ञवानी, फकिर ज्योतिषाचार्य

मेघ काम गर्ने उत्साह र जाँगर बढ्नेछ। कतै कुनै खास कामका लागि तपाईंको नियुक्ति हुन सक्छ। योजनाअनुसार सबै काम सम्पन्न हुँदै जानेछन्।	वृष काममा मन नलाग्नु सक्छ। कुनै कुराले तपाईंलाई भित्रिभित्रै थिरोल्न सक्छ। सकेसम्म शान्त, धैर्य र सकारात्मक रहने प्रयास गर्नुहोला।	मिथुन कसैप्रति विश्वस्त नहुने अवस्था आउन सक्छ। आफ्नो काम आफै गर्नुहोला। हतारमा वा आवेशमा कुनै पनि टिप्पणी नगर्नु नै राम्रो हुनेछ।	कर्कट काम गर्ने पारक्रम बढ्नेछ। पारिवारिक वातावरण सुखमय रहनेछ। प्रतिस्पर्धात्मक क्रियाकलापमा सफलता मिल्ने देखिन्छ।	सिंह आफ्नो इच्छा बुझेर काम गर्ने प्रयास हुनेछ। वाक्पटुता र कार्यकुशलताको चर्चा हुनेछ। अनपेक्षित रूपमा अनावश्यक खर्च हुन सक्छ।	कन्या समयलाई आफू अनुकूल चलाउने प्रयास हुनेछ। स्वादिष्ट भोजनको योग रहेको छ। मनोरञ्जनात्मक क्रियाकलापमा अभिरूचि बढ्नेछ।
तुला अनावश्यक खर्चको योग रहेको छ। राम्रो गर्वगर्दै पनि अनायास अपजस पाइन सक्छ। विवेकपूर्ण तरिकाले काम गर्नुपर्ने बेला छ।	वृश्चिक कुनै कामका लागि किनमेल हुनेछ। कसैसँगै सामान किन्दा छुट मिल्न सक्छ। आर्थिक कारोबारमा सफलता मिल्नेछ।	धनु विशेष कामको जिम्मेवारी आइलाग्नु सक्छ। कसैलाई तपाईंको साथको आवश्यकता पर्न सक्छ। सामर्थ्यअनुसारको काम गर्ने प्रयास हुनेछ।	मकर कामको परिणामका कारण मन थिप्टिन हुन सक्छ। आविष्कारशील भई काम गर्नुहोला। व्यक्तिगत काममा समय दिन सक्ने खुसी मिल्नेछ।	कुम्भ तपाईंको कामको अरुमा प्रभाव सतर्कता अपनाउनुपर्ने बेला छ। अप्रत्यक्ष रूपमा सुझाव दिँदा राम्रो हुनेछ।	मीन कतै घुमघाम/भेटघाट गर्न जाने प्रवृत्ति मिल्न सक्छ। आफू अनुकूल सबै कुराको जोहो हुनेछ। मनले शान्त र सकारात्मकताको अनुभव गर्नेछ।

दुबईमा बाइक राइडर श्रमिक ठगिए

मासिक करिब ९७ हजार रुपैयाँ तलब हुने सम्झौता गरेर गयकालाई डेलिभरी कमिसन मात्रै दिने कम्पनीको सर्त

होम कार्की (काठमाडौं)

संयुक्त अरब इमिरेट्स (यूएई) को दुबई ट्याक्सी कर्पोरसन (डीटीसी) मा बाइक राइडरका रूपमा काम गर्न गएका नेपाली श्रमिकहरू धमाधम स्वदेश फर्किरहेका छन्। करार सम्झौताअनुसार तलब नदिई सेवासुविधाका विभिन्न सर्त राख्न थालिएपछि उनीहरू घर फर्किएका हुन्। दुबईमा पछिल्ला ६ महिनामा कामविहीन भएका करिब १ सय ७० जनामध्ये शनिवारसम्म ३० जना काठमाडौं ओर्लिसकेका छन्।

दुबईको सडक तथा यातायात प्राधिकरण (आरटीए) अन्तर्गत रहेको दुबई ट्याक्सी कर्पोरसन (डीटीसी) ले करारअनुसार तलब तथा सेवासुविधा नदिएपछि कामदारहरूले कम्पनी व्यवस्थापकको कार्यक्षमता धनां दिन थालेका थिए। त्यसपछि इच्छुकलाई यूएई छाड्न अनुमति दिइएको छ। स्वदेश फर्केका उनीहरूले क्षतिपूर्तिको दावी गर्दै यहाँको म्यानपावर कम्पनी डिलक्स एचआर सोलुसन प्रालिविरुद्ध वैदेशिक रोजगार विभागमा आइतवार उजुरी दिएका छन्।

नेपालबाट कामदार लैजानुअघि कर्पोरसनले आबुधावीस्थित नेपाली दूतावाससमक्ष कामदारलाई २७ सय ५० दिराम (करिब ९७ हजार रुपैयाँ) तलब दिने, खाने र बस्ने व्यवस्था कम्पनीले गर्ने भनेर मागपत्र प्रमाणीकरण गरेको थियो। त्यसैका आधारमा वैदेशिक रोजगार विभागले डिलक्स एचआर सोलुसनलाई कामदार पठाउन थम स्वीकृत जारी गरेको थियो। दुबई पुगेपछि डीटीसीले तलबमै फेल गरेको कास्कीका कृष्ण गुरुङले बताए। 'हामीलाई तोकिएको स्थानमा खाना पुऱ्याउने काम गर्नुपर्ने भनिएको थियो, महिनाको २७ सय ५० दिराम पाउने करारपत्र थियो,' उनले कान्तिपुरसँग भने, 'तर, दुबई पुगेपछि तलब नदिने, अर्डरअनुसार कमिसनमा काम गर्नुपर्ने सर्त राखियो।'

गुरुङका अनुसार डीटीसीले अर्डरअनुसार सामान पुऱ्याएवापत ७५० दिराम (२ सय ६६ रुपैयाँ) कमिसन दिने सर्त राखेको थियो। 'त्यहीबाट बाइकमा तेल आफूले नै हाल्नुपर्ने, मोटरको मर्मतसम्भार पनि आफूले गर्नुपर्ने र खाना खर्च पनि आफूले हुने भनियो। करारपत्रविपरीत भएकाले यसमा हामी सहमत भएनौं,' उनले भने। गुरुङका अनुसार महिनामा २७ सय ५० दिराम कमाउन दिनमा १३ वटा अर्डर हात गर्नुपर्छ। 'कम्पनीले दिनमा १३ वटा अर्डर पाउने ग्यारेन्टी गरिदिएन, ग्यारेन्टी गरिदिएकै भए काम गर्ने थियो,' उनले भने, 'एउटा अर्डर हात परेपछि एक-दुई घण्टा कुनैपनि स्थिति छ। दिनमा १/६ वटा अर्डर लिएर के गर्नु?'

म्यानपावर कम्पनीले बाइक राइडरका रूपमा जाने कामदारसँग तीन लाख ७५ हजारदेखि चार लाख रुपैयाँसम्म लिएको गुरुङले बताए। 'महिनाको सरदर एक लाख रुपैयाँ कमाई हुन्छ भनिएकोले मैले तीन लाख ७५ हजार रुपैयाँ म्यानपावरलाई बुझाएको थिएँ, त्यसको विल भर्पाई भने दिएन,' उनले सुनाए।

दुबईबाट फर्किएका टर्फन पोखरेलले करिब महिनाको एक लाख रुपैयाँ पाउने भनिएपछि जोखिमयुक्त कामका लागि

डीटीसीको ज्यादती

दुबई ट्याक्सी कर्पोरसनमा काम नपाएपछि फर्किर वैदेशिक रोजगार विभागमा उजुरी दिन पुगेका नेपाली युवा र कम्पनीले उनीहरूसँग गरेको सम्झौतापत्र।

तस्विर : अंगद ढकाल/कान्तिपुर

गएरको तर कमिसनमा काम गर्नुपर्ने भएपछि, नेपालबाट पैसा मगाएर बोल्नुपर्ने स्थिति बनेको बताए। 'यहाँ हामी मोटो रकम तिरेर २७ सय ५० दिरामका लागि जोखिमपूर्ण काम गर्न गयौं। ५० डिग्रीको घाममा मोटरसाइकल कुदाउन तयार भएका थियौं,' उनले भने, 'दुबई पुगेपछि तिमीहरूले तलब होइन, कमिसनमा काम गर्नुपर्छ भने। यो त सरासर ठगी हो। यसबारे हामीले म्यानपावर कम्पनी र हामीलाई मध्यस्थता गर्नेलाई जानकारी गरायौं। उनीहरूले अनेक बहाना बनाएर दुबईमा बस्न बाध्य बनाए।' फर्केका कामदारहरूका अनुसार ३० जनाको मात्रै २ करोड रुपैयाँभन्दा बढी खर्च भएको छ। 'हामीले तिरैको पैसाको व्याजसहित

जोडेर क्षतिपूर्ति दिइनुपर्छ। हामीसँग कागजात पनि छ,' पोखरेलले भने, 'हामीलाई मानसिक यातना पनि दिइएको छ।'

नेपाल र यूएईबीच भएको थम सम्झौताअनुसार यूएई जाने कुनै पनि कामदारले म्यानपावर कम्पनीलाई लागत खर्च बुझाउनुपर्दैन। सम्झौतापछि दुई देशका उच्च थम अधिकारीहरूबीच भएको बैठकमा पनि शुन्य लागतमा कामदार भर्ना गर्ने प्रतिवद्धता जनाइएका थिए। डीटीसी दुबईको सरकारी निकायको प्रत्यक्ष साभेदारीमा रहेको कम्पनी हो। कम्पनीको वेबसाइटअनुसार ऊसँग ५ हजारभन्दा बढी सवारीसाधन छन्। कम्पनीमा ५ सय

कर्मचारी र १२ हजार ड्राइभर (महिला पुरुष दुवै) छन्।

दुबईमा बाइक राइडरहरूले लाइसेन्स बनाउन पनि आफूले खर्च गर्नुपर्नेको अर्को पीडित चन्द्रबहादुर तामाङले बताए। उनका अनुसार एउटा लाइसेन्स निकाल्न सात हजार एक सय ४८ दिराम (दुई लाख ५० हजार रुपैयाँ) लाग्छ। 'यो खर्च प्रत्येक महिनाको तलबबाट कटाउँदै लैजाने कम्पनीको नीति छ, लाइसेन्स निकालेर काममा निस्कदा विवाद भयो,' उनले भने, 'कम्पनीले हामीलाई ठगी गर्‍यो। यो मामिलामा म्यानपावर कम्पनी दोषी छ।' उनले दुबईमा ६ महिना विनातलब बस्दाको खर्च म्यानपावर कम्पनीले नै भुक्तानी गर्नुपर्ने बताए। 'यसमा विभागले उचित ढंगले न्याय

टहरा र भाडामा बसेका बीओपी ३ वर्षभित्र पक्की

जब रुइत गोला पुगे...

'जीवनमा अरु कुरा भुलौला अथवा अरुतिरै लागौला तर यो मेरो जन्मथलोलाई सपना-विपनामा सँगै लिखर हिंडेको हुन्छ'

मातृका दाहाल (काठमाडौं)

सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सुरक्षा रक्षा सशस्त्र प्रहरी बोर्डर आउट पोस्ट (बीओपी) का स्थायी संरचना बनाउन पौने २ अर्ब रुपैयाँ उपलब्ध गराउने भएको छ। जग्गा खरिद, ब्यारेक तथा कार्यालयका भौतिक संरचना निर्माण गर्न सरकारले बहुवर्षीय योजनाअन्तर्गत १ अर्ब ७५ करोड रुपैयाँको स्रोत सुनिश्चित गरेको हो।

१ सय १ बीओपीका लागि प्रतिकूल मौसमलाई समेत ध्यान सक्ने गरी ब्यारेक, कार्यालय, खेलमैदानलगायत संरचना बनाउन अर्थ मन्त्रालयबाट स्रोत सुनिश्चित भएको गृह मन्त्रालयले जनाएको छ। चालू आर्थिक वर्ष २०७९/८० को बजेटमा सशस्त्रका बीओपीका संरचना बनाउन बहुवर्षीय कार्यक्रमअन्तर्गत २५ करोड रुपैयाँ बजेट तय भएको थियो। तर, त्यसले अपुग भएको भन्दै सशस्त्रले बीओपीका संरचना बनाउन र जनशक्ति पनि थपन अतिरिक्त बजेट मागेको थियो। वार्षिक बजेटमा समेटिएको रकमभन्दा १ अर्ब ५० करोड बढाएर बहुवर्षीय टेक्नाअन्तर्गत ब्यारेकलगायतका भौतिक संरचना बनाउन अर्थले स्रोत सुनिश्चित गर्दै सहमतिएको हो।

स्रोत सुनिश्चित भए पनि सशस्त्रले मागेको जनशक्ति बढाउने प्रस्तावमा भने सरकारले निर्णय गरेको छैन। सशस्त्रले गृह मन्त्रालयमा पेश गरेको विवरणअनुसार सीमा सुरक्षामा जनशक्ति बढाउन भन्दै ४ हजार २ सय दरबन्दी थप आग्रह गरेको थियो। बजेटबाट तीन वर्षभित्र पूर्वाधार निर्माणको काम सन्तुपने समयसीमा तोकिएको छ। त्यसपछि, बीओपीका थप संरचना बनाउन बजेट उपलब्ध गराउने प्रतिवद्धता अर्थ मन्त्रालयबाट आएको गृहका एक अधिकारीले बताए।

नेपालको भारतसँग करिब १ हजार ८ सय ८० र चीनतर्फ करिब १ हजार ४ सय १४ किमि लामो अन्तर्राष्ट्रिय सीमा छ। भारततर्फ सीमा सुरक्षार्थ २ सय २० र चीनतर्फ ८ बीओपी छन्। गृह मन्त्रालयले यसअघि

स्वीकृत गरेको सुरक्षा कार्ययोजनामा भारत र चीनतर्फ बीओपी संख्या ५ सय पुऱ्याएर सीमा सुरक्षालाई वलियो बनाउने उल्लेख छ। तर, त्यसअनुसार बीओपी संख्या र भवनको स्थिति भने नाजुक्त छ। भारतले नेपालतर्फ ५ सय ३० स्थानमा एसएसबीको युनिट खडा गरेको छ। तर, सीमा सुरक्षाजस्तो महत्त्वपूर्ण जिम्मेवारीमा खटिएका नेपालतर्फका सुरक्षाकर्मीकै धेरैजसो संरचना भाडा, छाप्रा/टहरा र अन्य सरकारी कार्यालयका भवनमा आश्रित छन्। प्रतिकूल मौसम र विपत्त घान्ने किसिमका संरचना नहुँदा बीओपीमा कार्यरत जनशक्तिले तराईमा डुबान, कटान तथा उच्च हिमाली भेगमा माइजस १५ डिग्रीभन्दा

सुरक्षा कार्ययोजनामा भारत र चीनतर्फ बीओपी संख्या ५ सय पुऱ्याउने भनिए पनि भरपूरै भवनको स्थिति नाजुक्त

माथिको चिसोमा कट्याशन बाध्य छन्।

गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता जितेन्द्र बस्नेतले प्रतिकूल मौसमलाई ध्यान र तोकिएको जिम्मेवारीलाई प्रभावकारी बनाउन बीओपीका संरचना व्यवस्थित गर्न अग्रसरता लिइएको बताए। 'गृह प्रशासन सुधार कार्ययोजनामा अन्तर्राष्ट्रिय सीमा सुरक्षालाई मजबुद र प्रभावकारी बनाउने विषय प्राथमिकताका साथ राखिएको छ, त्यसलाई नै कार्यान्वयन गर्नेक्रममा सीमा सुरक्षार्थ तैनाथ सशस्त्रका जनशक्ति बस्ने संरचना दीर्घकालीन र व्यवस्थित बनाउन सरकारले हाललाई १ सयभन्दा बढी बीओपीका लागि आवश्यक मागमा बजेटको जोहो गरेको छ,' उनले भने।

'वाँकी बीओपीलाई पनि क्रमशः स्थायी संरचनामा लैजान सरकारले वाँकी बजेट उपलब्ध गराउंछ।'

सरकारले सयभन्दा बढी बीओपीका लागि स्रोत सुनिश्चित गरेपछि सशस्त्र प्रहरी बल मुख्यालयले नायब महानिरीक्षक (डीआईजी) किशोर प्रधानको नेतृत्वमा जग्गा खोजविन तथा बीओपीका संरचना तथा रणनीतिक स्थानको पहिचान गर्न छुट्टै संयन्त्र गठन गरेको छ। ब्यारेक, शौचालय, मेस, कार्यालय, खेलमैदानलगायत संरचना कून ढाँचामा बनाउने भन्नेमा इन्जिनियरिङसम्बन्धी खाका तय गर्न डीआईजी सन्दीप थापाको संयोजकत्वमा अर्को संयन्त्र बनेको छ। इन्जिनियरिङ कमिटीले प्रतिवेदन तयार पारे पनि नक्साकन, मूल्यांकन र फिल्ड अनुगमनमा रहने टोली छुट्टाछुट्टै खटाइने सशस्त्रले जनाएको छ। दुवै संयन्त्रबाट पेश भएका प्रतिवेदनका आधारमा बीओपी निर्माणको काम अघि बढ्ने सशस्त्रका एक उच्च अधिकारीले बताए।

सशस्त्रका बीओपीमध्ये ९७ स्थानमा मात्रै आफूने जग्गा र भवन छ। जग्गा भए पनि भौतिक संरचना बन्न नसकेर व्यक्त तथा अन्य सरकारी निकायका भवनमा रहेका २७ जग्गा भए पनि टहरा/छाप्रामा बसेका ११ जग्गा भए पनि भाडामा बसेका २, आफ्नो जग्गा र भवन दुवै नभएर निजी र सरकारी निकायका संरचनामा बसेका ७९ तथा आफ्नो जग्गा र भवन नभई निजी संरचना भाडामा बसेका बीओपीको संख्या १४ छ।

अर्थबाट बजेटको सुनिश्चित भएसँगै टहरामा बसेका, निजी घरमा भाडामा बसेका तथा तत्काल अरू कारणले अन्यत्र सन्तुपने अवस्था भएका संरचनालाई प्राथमिकतामा राखेर निर्माण कार्य अघि बढाउने यससम्बन्धी काममा खटिएका सशस्त्रका एक अधिकारीले बताए। तराई क्षेत्रमा निर्माण हुने बीओपीका संरचनाको खर्च सीमा २ करोड ५५ लाख रुपैयाँ तोकिएको छ। हिमाली भेगमा बस्ने बीओपीका संरचनाको खर्च सीमापछि निर्धारण हुने जनाइएको छ। अहिले सशस्त्र प्रहरी निरीक्षक र कते नायब निरीक्षक (सई) को कमान्डमा बीओपी तैनाथ गराएको छ।

आफ्नो जन्मभूमि ताप्लेजुङको ओलाङबुङगोला जाने क्रममा बाटोमा थकाइ माई नेत्र विक्रित्सक सन्तुक रुइतको टोली।

तस्विर : कान्तिपुर

आनन्द गौतम (ताप्लेजुङ)

विश्वकै प्रतिष्ठित इशा अवाड थपेर अधिल्लो आइतवार मात्रै बहराइतनाबाट काठमाडौं आएका नेत्र चिकित्सक सन्तुक रुइत एक रात मात्रै राजधानीमा बसेर पूर्वी पहाडी जिल्ला तेह्रथुम आएका रहेछन्। ६ महिनाअघिको तालिकामा टुंगो लागिसेकेको तेह्रथुमको वसन्तपुर र ताप्लेजुङको तापथोकमा आँखा शिविर राख्न उनी धपेडीमाभू पूर्व आए।

'जसरी भए पनि आफ्नो जन्मथलो ओलाङबुङगोला पुग्नु भन्ने अठोट थियो। त्यहाँ पुगेर आँखाको धरोहर डिक्लीओलिड दर्शन गर्न पाएकामा धन्य सम्भकेको छु,' गोलामा एक रात मात्रै बसेर मंगलवार तापथोक फरिसकेका डा. रुइतले भने, 'आफूले विताएको वात्यकाल र त्यो समयदेखिका आफन्तको स्मृतिमा म भावुक बनेको थिएँ।'

तापथोकको आँखा शिविरको पहिलो चरणको काम सकेपछि, र ७० जना जिल्लावासीको मोतिबिन्दु शल्यक्रियापछि माथि गोलाबाट आएका तीन जना आँखाका विरामी साथैमा लगेर सन्तुक वाटो लागेका थिए। तापथोकबाट इलाडाँडासम्म फर्क्यो २ घण्टा गाडीको बाटो र

त्यहाँबाट फर्क्यो ९ घण्टाको पैदल उकालिएपछि सोमवार अपराह्न उनको टोली गोला पुगेको थियो। आफूने गाउँमा जन्मे-हुकेका डाक्टर बन्द भएका आँखा खोलादिन तल गाउँमा आएको छ भनेर गोलादेखि ८४ वर्षीय डन्डु शेर्पा, ६८ वर्षीया छिरिङ्का र ५० वर्षे चुन्दा शेर्पा पनि तापथोक भरेका थिए।

'हाम्रो गाउँका प्रतिष्ठा र संसारले चिनेको आँखाको डाक्टर आफूने गाउँ सम्भर यसरी दुःख गर्दै आइदिएकामा हामीसँग धन्यवाद भन्ने शब्दै थिएन,' ओलाङबुङगोला क्षेत्र समेटिने फक्राडलुङ-७ का वडाध्यक्ष छेतन वलुङ शेर्पाले भने, 'डा. रुइतको सम्मानमा र उनलाई हेर्न/छुनका लागि सिंगो गोला उल्टिएको थियो।' सन्तुकका साथमा उनकी श्रीमती नन्दा, जेठो छोरी सेराव्ला थिए। उनका साथैमा रहेर तीन दशकयता फोटोग्राफीको काम गर्दै आएका विख्यात फोटोग्राफर माइकल एम्बेन्डोलियासमेत गोला पुगेका थिए।

बडाध्यक्ष छेतनका अनुसार डा. सन्तुकले दिक्लीओलिड गुम्बामा पाठपूजा गर्नुका साथै गोलावासीसँग बसेर स्थानीय तहमा गर्नुपर्ने सहयोगका बारेमा छलफल गरेका थिए। स्थानीय तहमा रहेका सञ्चारको टूजी सेवालाले

फोरजी बनाउन पहल गर्ने, टेलिमेडिसिन पद्धति विस्तारमा छलफल गर्ने, टिपताला नाका खोल्नमा परामर्श गर्ने जस्ता काममा गोलावासीको साथ-सहयोग लिएर आउने दिनमा केही गर्ने आशवासन दिएका थिए। गोलावासी फर्क्यो दुई सय बार्सिन्धामध्ये अधिकांश डा. सन्तुकलाई हेर्न र सुन्न भेला भएका थिए। ताप्लेजुङ जानुअघि उनको टोलीले तेह्रथुमको वसन्तपुरमा आँखा शिविर राखेर २ सय २२ विरामीको शल्यक्रिया गरेको थियो।

आजभन्दा ६८ वर्षअघि यही विकट भूगोलमा जन्मे-हुकेका डा. सन्तुकले पढाइका लागि ७ वर्ष उमेरमा गाउँ छाडेका थिए। त्यसपछि २०२२ सालतिर गोलामा आएको तमोरको बाढीले उनको घर भत्काएपछि उनका बाआमा तेह्रथुमको वसन्तपुरतिर बसाइँ सरेका थिए। 'जीवनयात्राको संघर्ष र सपनाको कुरा हरेकमा हुन्छ,' गोला पुगेपछि डा. सन्तुक निकै भावुक पनि बनेका थिए, 'जीवनमा अरू कुरा भुलौला अथवा अरुतिरै लागौला। तर, यो मेरो जन्मथलोलाई सपना-विपनामा सँगै लिएर हिंडेको हुन्छ।' धन्य, आज धेरै वर्षपछि मैले मेरो गोलाको माटो छुन पाएको छु।'

विदेशी मुद्रा	दर	वृद्धि
अमेरिकी डलर	१३१.३६	वृद्धि
युरो	१४०.०९	वृद्धि
पाउन्ड स्टर्लिंग	१५७.८०	वृद्धि
अस्ट्रेलियन डलर	८७.६५	वृद्धि
कतारी रियाल	३६.०९	वृद्धि

बिहीबार, २५ फागुन, २०७९ | Thursday, March 9, 2023

सेयर बजार घट्दा ७ महिनामा ८ अर्ब राजस्व गुम्यो

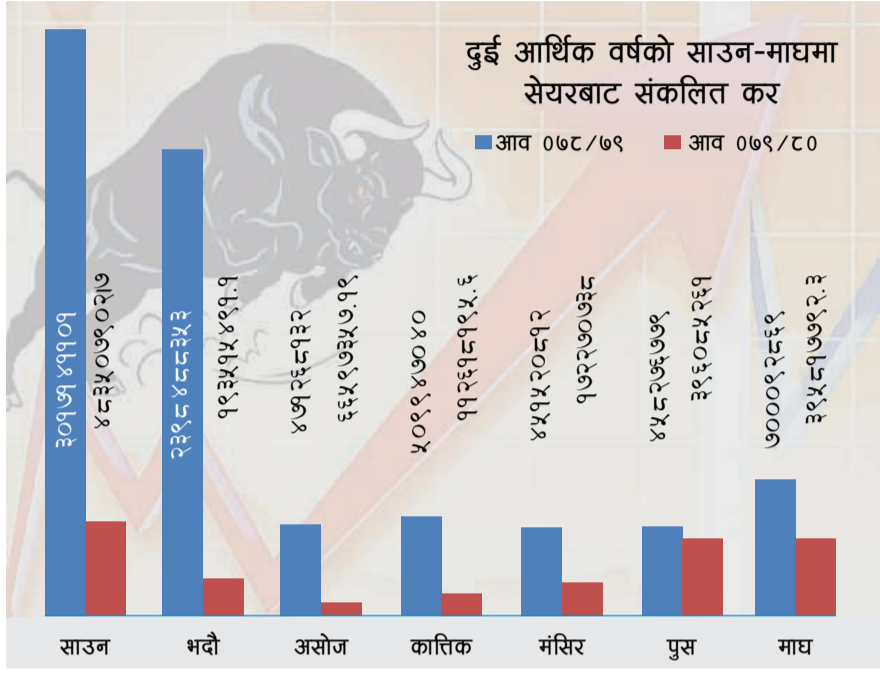
चालु आर्थिक वर्षको सात महिनासम्ममा सेयर बजारबाट सरकारलाई १ अर्ब ८२ करोड रुपैयाँ मात्र राजस्व (पूँजीगत लाभकर र अग्रिम कर कट्टी) प्राप्त भइएको छ, गत आर्थिक वर्षको सात महिनामा भने सेयर बजारबाट ९ अर्ब ४७ करोड ३० लाख रुपैयाँ राजस्व उठेको थियो

राज बज्रजाडे (काठमाडौं)

सेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक र कारोबार रकममा निरन्तर कमी आएसँगै सरकारको करिव ८ अर्ब रुपैयाँ राजस्व गुमेको छ। गत आर्थिक वर्षको सात महिना (साउनदेखि माघसम्म) को तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा सेयर बजारबाट सरकारलाई प्राप्त राजस्वमा आएको कमीका आधारमा यस्तो विश्लेषण गरिएको हो।

नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) को तथ्यांकअनुसार चालु आर्थिक वर्षको सात महिनासम्ममा सेयर बजारबाट प्राप्त राजस्व (पूँजीगत लाभकर र अग्रिम कर कट्टी) प्राप्त भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा तुलनामा चालु आर्थिक वर्षमा सेयर बजारबाट प्राप्त भएको राजस्व करिव ७ अर्ब ९२ करोड रुपैयाँले कम हो। गत आर्थिक वर्षको सात महिनामा मात्र सेयर बजारबाट कुल ९ अर्ब ४७ करोड ३० लाख रुपैयाँ राजस्व सरकारलाई प्राप्त भएको थियो।

चालु आर्थिक वर्षको सात महिनामा नेप्से परिसूचक घट्नुका साथै कारोबार रकममा पनि उल्लेख गिरावट आएपछि सेयर बजारबाट उठ्ने करमा ठूलो गिरावट आएको जानकारीहरू बताउँछन्। उल्लिखित कुल राजस्व रकम सात महिनामा पूँजीगत लाभकर (सीजीटी) र अग्रिम करकट्टी (टीडीएस) मार्फत संकलन भएको हो। यसअनुसार चालु आर्थिक वर्षको सात महिनामा पूँजीगत लाभकरबाट १ अर्ब ५८ करोड २० लाख ८४ हजार रुपैयाँ र अग्रिम करकट्टीमार्फत २३ करोड ८३ लाख २८ हजार रुपैयाँ कर प्राप्त भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सात महिनामा सीजीटीमार्फत ८ अर्ब ८७ करोड ४८ लाख ६४ हजार र टीडीएसमार्फत ८६ करोड ८९ लाख २९ हजार रुपैयाँ कर प्राप्त भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सात महिनाको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा नेप्से परिसूचकसँगै कारोबार रकम पनि घटेपछि सीजीटीमा उल्लेख कमी आएको हो। यस्तै समग्र सेयर बजार नै घटेपछि

सरोकारवाला (नेप्से, सीडीएस, ब्रोकर कम्पनी आदि) को आम्दानी घटेपछि टीडीएसमा पनि कमी आएको हो। गत वर्षको भदौ २ मै नेप्से परिसूचक हालसम्मकै उच्च बिन्दु (३ हजार १ सय ९९ बिन्दु) मा थियो। नेप्सेको अघिल्लो उच्च बिन्दु ०७९ साउन १२ मा थियो। त्यति बेला नेप्से परिसूचक १ हजार ८ सय ८९ बिन्दुमा पुग्दा कुल बजार पूँजीकरण २० खर्ब ७० अर्ब ९९ करोड रुपैयाँ पुगेको थियो। त्यसयता घटेको बजार पुनः बढेर गत भदौ २ मा नेप्से परिसूचक, बजार पूँजीकरण, कारोबार रकमलगायत सूचक हालसम्मकै उच्च बिन्दुमा पुगेर नयाँ रेकर्ड बनेको थियो। त्यसयता फेरि बजार ओरालो लाग्न थाल्यो। यही कारण उच्च बिन्दुको

तुलनामा अहिले नेप्से करिव ६३ प्रतिशत र कुल बजार पूँजीकरण करिव ६५ प्रतिशतले घटिसकेको छ। नेप्सेले हालसम्मकै उच्च बिन्दुमा रहँदा सेयर बजारमा मासिक औसत दैनिक कारोबार १२ अर्ब ७२ करोड रुपैयाँ पुगेको थियो। गत माघसम्म आइपुग्दा मासिक औसत दैनिक कारोबार रकम पनि घटेर १ अर्ब ९८ करोड रुपैयाँमा सीमित छ। कारोबार रकममा उल्लेख गिरावट आएपछि सेयरबाट संकलन हुने राजस्व पनि घटेको हो। हाल सेयर कारोबारमा नाफा भएको अवस्थामा व्यक्तिगत लगानीकर्ताले नाफाको ५ देखि साढे ७ प्रतिशतसम्म प्रतिशत रकम पूँजीगत लाभकर तिर्नुपर्ने व्यवस्था छ। **बाँकी पृष्ठ १०**

कर्जा पनि ७% ले घट्यो

गत आर्थिक वर्षको दोस्रो त्रैमासको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा सेयर कर्जा करिव ७ प्रतिशतले घटेको छ। राष्ट्र बैंकको नीतिगत हस्तक्षेपका कारण गत वर्षदेखि घट्न थालेको सेयर कर्जा केही महिनायता बैंकको व्याजदर बृद्धि, सेयर बजारमा गिरावटलगायत कारणले थप घटेको जानकारीहरू बताउँछन्। यसअघि नेप्से परिसूचक हालसम्मकै उच्च बिन्दु ३ हजार १ सय ९९ अंकसम्म पुगेको सेयर बजार घट्न थालेपछि केही ठूला लगानीकर्ताले सेयर बेचेर लगानी अन्य क्षेत्रमा स्थानान्तरण गरेका थिए। त्यो लगानी बजारमा फर्किन सकेको छैन। यसैबीच बजारमा तरलता अभाव भन्दै बैंकहरूले पनि कर्जा प्रवाह रोके, राष्ट्र बैंकले पनि नीतिगत कडाइ गर्न थाल्यो। त्यसको असर सेयर कर्जामा देखिएको जानकारीहरूको तर्क छ। 'बजार बढिरहेको बेला बैंकबाट कर्जा लिएर लगानी गर्ने लगानीकर्ता अहिले नोकसानीमा छन्,' एक सेयर ब्रोकरले भने, 'अहिले व्याजदर कम्तीमा पनि १५/१६ प्रतिशत पुगेको छ, सेयर बजार पनि बढ्न सकेको छैन। यही कारण ऋण लिएर लगानी गर्न लगानीकर्ता निरुत्साहित भएका हुन्।' राष्ट्र बैंकका अनुसार गत पुससम्म बैंक तथा वित्तीय संस्थाले मार्जिन प्रकृतिको सेयर कर्जामा ७८ अर्ब ९० करोड रुपैयाँ प्रवाह गरेका छन्। यो कर्जा गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिभन्दा ७ प्रतिशतले घटेको हो। अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा गत आर्थिक वर्षको ६ महिनामा सेयर कर्जा ६.२ प्रतिशतले घटेको थियो। गत आर्थिक वर्षको मौद्रिक नीतिमार्फत एउटा बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट वहीमा ४ करोड र सबै वित्तीय संस्थाबाट गरिने वहीमा १२ करोड रुपैयाँभन्दा धेरै कर्जा प्रवाह गर्न नपाइने व्यवस्था राष्ट्र बैंकले गरेको थियो। **बाँकी पृष्ठ १०**

बर्डफलुपीडित किसानलाई राहत एक वर्षदेखिको ५८ करोड भुक्तानीको बल्ल सुरसार

राजु चौधरी (काठमाडौं)

बर्डफलुपीडित किसानलाई एक वर्षदेखि बक्यौता रहेको राहत दुई साताभित्रै भुक्तानी गर्ने सरकारले दावी गरेको छ। फागुन ४ मा बसेको मन्त्रिपरिषद् बैठकले पीडित किसानलाई राहत दिने निर्णय गरेसँगै कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले भुक्तानी प्रक्रिया छिट्टै सुरु गर्ने जनाएको हो।

भुक्तानी प्रक्रियाका कठिनाइ फुकाउन मन्त्रालयले बर्डफलु नियन्त्रणका क्रममा नष्ट गरिएका वस्तुहरूको राहत दिने मापदण्ड २०७९ संशोधनसमेत गरेको छ। फागुन २२ मा राजपत्रमा प्रकाशित गर्दै मन्त्रालयले मापदण्ड लागू हुनुअघि बर्डफलु नियन्त्रणका क्रममा प्रचलित कानूनवमोजिम नष्ट गरिएका वस्तुहरूको समेत राहत उपलब्ध गराउने जनाएको छ। 'बजेट हुँदाहुँदै मापदण्ड नभएपछि राहत दिन सकेनौं। अर्थको सहमतिमा मन्त्रिपरिषद्बाट पनि स्वीकृत भइसकेको छ। अर्थले विगतमा नष्ट गरिएकालाई पनि मापदण्डअनुसार राहत दिने भनेपछि संशोधन गर्नु,' पशुपन्छी विकास सचिव दीपककुमार खरालले भने, 'अब भुक्तानीमा हिलाइ हुँदैन। सम्भवतः अर्को सातादेखि किसानको बैंक खातामा राहत रकम जम्मा गर्ने प्रक्रिया हुन्छ।' किसानले विभिन्न समयमा बर्डफलु लागेर कुखुरा नष्ट गर्नुपरेको थियो। सरकारका अनुसार ०७८ माघदेखि हालसम्मको क्षतिपूर्तिवारे मूल्यांकन भइसकेको छ। अब उक्त मूल्यांकनअनुसार रकम भुक्तानी दिने सरकारी दावी हो। पशु सेवा विभागका अनुसार केन्द्रीय पशुपन्छी

रोग अन्वेषण प्रयोगशालामा रिपोर्ट टाइम पीसीआर विधिबाट परीक्षण गर्दा १५ जिल्लामा बर्डफलु पुष्ट भएको थियो। जिल्ला दररेट समितिबाट प्राप्त दरका आधारमा १५ जिल्लामा ७८ करोड २ लाख ८० हजार रुपैयाँको क्षति भएको उल्लेख छ। बर्डफलु नियन्त्रण नियमावली २०७८ वमोजिम प्रदान गर्नुपर्ने राहत रकम (७५ प्रतिशतको हिसाबले) करिव ५८ करोड ५२ लाख रुपैयाँ हो। उक्त रकम किसानले एक वर्षदेखि पाएका छैनन्। राहत रकम

समयमै नपाउँदा बैंक ऋण, मानसिक तनावका कारण केही किसानले आत्महत्यासमेत गरेका छन्। मन्त्रिपरिषद्को निर्णय र मापदण्ड संशोधनसँगै किसानलाई भुक्तानीको बाटो खुलेको सचिव खरालले बताए। 'सबै प्रक्रिया पूरा भएर बजेट शीर्षक मिलाउन फाइल अर्थ मन्त्रालयमा पुगेको छ,' उनले भने, 'अर्थबाट स्वीकृत भएसँगै बजेट प्रदेश मन्त्रालयमातहतमा रहेका पशु जानकेन्द्रमार्फत किसानलाई भुक्तानी हुन्छ।' **बाँकी पृष्ठ १०**

लमही-तुलसीपुर सडकको ठेक्का रद्द गरिँदै

रद्द गर्नु नपर्ने कारण भए १४ दिनभित्र सम्पर्क गर्न आयोजनाको सूचना

तस्बिर : दुर्गालाल/कान्तिपुर

निर्माण कम्पनीले अलपत्र पारेको डाडको लमही-धोराही-तुलसीपुर फोरलेन सडक।

दुर्गालाल केसी (दाइ)

चार वर्षदेखि अलपत्र लमही-धोराही-तुलसीपुर फोरलेन सडक निर्माणको ठेक्का रद्द गर्ने तयारी थालिएको छ। भालुवाङ-वाग्दुला-भीमगिरी, चन्द्रौटा-कुण्जनागर तथा लमही-धोराही-तुलसीपुर फोरलेन सडक आयोजना कार्यालय लमहीले सोमबार सूचना प्रकाशित गरी ठेक्का रद्द गर्नु नपर्ने कारणसहित १४ दिनभित्र सम्पर्क गर्न निर्माण कम्पनीलाई जानकारी दिएको हो। गत फागुन १२ मा कान्तिपुरमा अलपत्र फोरलेन सडकबारे ४ वर्षमा ८ ठेकेदार, प्रगति १० प्रतिशत शीर्षकमा समाचार प्रकाशित भएको थियो। ठेक्का रद्द गर्नु नपर्ने कुनै वैधानिक कारण भए तापनि समर्थन कार्यालयमा उपस्थित भई पेश गर्न सूचनामा भनिएको छ। उचित कारण पेश गर्न नसके ठेक्का रद्द प्रक्रिया अघि बढाउने सूचनामा उल्लेख छ। सडक निर्माणको ठेक्का भारतको मुम्बईस्थित तथ्य इन्जिनियरिङ एन्ड इन्फ्रा प्रोजेक्ट प्राइविले लिएको छ। २०८० असार ३१ सम्म काम सम्पन्न भएर पछि मात्र उक्त मितीमा सडक सम्पन्न हुने अवस्था नभएको सूचनामा जनाइएको छ। २०७८ फागुन २० मा राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा सूचना प्रकाशित गरी समयमै सम्पन्न गर्न चेतावनी दिइएको पनि सूचनामा स्मरण गराइएको छ। यसका साथै पटक-पटक मौखिक, लिखित सूचना गर्दा पनि सडकमा प्रगति नभएका कारण रद्द गर्नुपर्ने अवस्था आएको सूचनामा उल्लेख छ। गत असोज १० देखि त सडक कुनै पनि सुरक्षाका उपाय नभएनाइ अलपत्र छाडिएका कारण ठेक्का रद्द गर्नुपर्ने आवश्यकता भएको सूचनामा उल्लेख छ। फोरलेन सडक निर्माणका क्रममा आएको सडक पनि

भत्काएर मुख्य सडकको दुवैतिर खाल्डा पारिएको छ। जसका कारण यात्रा निकै जोखिमपूर्ण भइरहेको छ। फोरलेन सडक निर्माण सुरु गरेयता यस सडकमा भएका दुर्घटनामा २५ जनाको ज्यान गइसकेको जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय प्रमुख प्रहरी निरीक्षक कर्ण मल्लले बताए। फोरलेन निर्माणका नाममा सडक भत्काउन सुरु गरेदेखि हालसम्म ५९ वटा दुर्घटना भएको र त्यसमा ८९ सवारीसाधन परेको उनले जानकारी दिए। दुर्घटनामा ९४ जना घाइते भएको मल्लले बताए। सरकार र भारतको एक्सपोर्ट इम्पोर्ट (एक्सिम) बैंकको ऋण सम्भौतामा २०७५ माघ १४ मा सम्भौता भई सडक निर्माण सुरु भएको हो। धोराहीको बवई खोलादेखि तुलसीपुरसम्म २८ दशमलव १९ किलोमिटर सडक फोरलेन तथा टू लेन बनाउने योजना थियो। बवईदेखि धोराही बजारसम्म ६.५३ किमि टू लेन, धोराहीदेखि थापाचोक सरा ४.०५ किमि फोरलेन, थापा चोकदेखि नारायणपुर ३.५ किमि टू लेन, नारायणपुरदेखि खैरा २.९ किमि फोरलेन, खैरादेखि दुधरास ३.७ किमि टू लेन र दुधरासदेखि तुलसीपुरसम्म ८.३९ किमि फोरलेन निर्माणको योजना थियो।

सुरुमा २०७७ वैशाख २९ सम्म सडक निर्माण गर्नुपर्ने सतत थियो। समयमा सम्पन्न नभएपछि २०७८ जेठ ६ गतेसम्म म्याद थप गरियो। त्यसपछि २०७८ साउन २७ मा सक्ने गरी म्याद थप भयो। त्यसपछि फेरि २०७८ पुस १९ गतेसम्म म्याद थप भयो। फेरि २०७९ वैशाख २९ सम्म म्याद थपियो। जति म्याद थपदा पनि काम नभइरहेको अवस्थामा फेरि २०८० असार ३१ गतेसम्म म्याद थपिएको थियो। म्याद थप भए पनि फिल्डमा कुनै पनि काम नभएपछि सडक आयोजना कार्यालय ठेक्का तोड्ने प्रक्रियामा अघि बढेको हो। सडक निर्माणको म्याद पाँच पटक थपदा पनि भौतिक प्रगति ९ दशमलव ६९ र आर्थिक प्रगति १४ दशमलव २३ प्रतिशत मात्रै भएको फोरलेन सडक आयोजना कार्यालय लमहीका प्रमुख आशिष थापाले बताए। जति म्याद थपदा पनि सन्तोषजनक काम नभएका कारण उचित निकास खोज्नुपर्ने अवस्था आएको उनले बताए। सडक निर्माणको बजेट १ करोड २९ लाख ८२ हजार अमेरिकन डलर छ। ठेक्का लिएको तथ्य इन्जिनियरिङ एन्ड इन्फ्रा प्रोजेक्ट प्राइविले नेपालमा आफै आएर काम गरेको छैन। विभिन्न व्यक्तिहरूलाई आधिकारिक प्रतिनिधि तोकेको र अहिलेसम्म प्रतिनिधि फर्नेबाहेक उल्लेख नितजा देखाउन नसकेको थापाले बताए। तथ्य इन्जिनियरिङका प्रवन्ध निर्देशक प्रवीण ब्रह्मदेव पाण्डे एक पटक मात्रै सडक हेर्न पुगेका छन्। २०७८ मंसिर ११ मा धोराही आएका पाण्डेले आफै उपस्थित भएर काम गर्ने प्रतिवद्धता गरेका थिए। त्यसपछि उनी देखिएका छैनन्। जिम्मेवारी दिएका व्यक्तिहरू आठ पटक फेरिइसकेका छन्। सुवास श्रेष्ठ, अनुप पाण्डे, जनक डंगी, फेरि अनुप पाण्डे, एकेन्द्र खड्का र विजय पाठकले सडकमा हात हाल्ये, छोड्दै गरे। अन्तमा २०७८ फागुन २६ देखि श्रेष्ठ कन्सल्टन्सका रोशन श्रेष्ठले सडक निर्माणको काम गरे। उनले पनि नगरेपछि फेरि पछिल्लो डेढ महिनादेखि सुशीलजंग रायमाझीले काम गर्ने जिम्मेवारी लिएका थिए। उनले पनि काम नगरेर सडक अलपत्र पारेको फोरलेन सडक आयोजना प्रमुख थापाले बताए।

कान्तिपुर
SUBSCRIBE AND DRIVE
RELOADED
धेरै पुरस्कारहरूसँगै Brand New Car

1 बम्पर उपहार KIA SONET

2 हरेक महिना Segway E100

3 हरेक हप्ता 43" DHI Smart TV

काठिपुर राष्ट्रिय दैनिक वा The Kathmandu Post को वार्षिक ग्राहक बनी आकर्षक पुरस्कारहरू जित्नुहोस्। हरेक महिनामा हरेक माउन्थली विजेताले जित्नेछन् Segway E100 र बम्परमा एकजनालाई KIA SONET

खुला जानकारीका लागि फोन: एन.डि.सि.: 1660012222, एन.सेल: 9801752222, 9801016851

उपयुक्त लिङ्क: 9841166784 (शिष्टि), 9851098944 (राम), 9841631473 (शिवेन्द्र)
उपयुक्तका बाहिरी: 9856030005 (विश्व, पोखरा), 9856025885 (राजेश, भरतपुर)
9858030677 (अशोक, नेपालगञ्ज), 9852028123 (अजुज, विराटनगर)

ठिला नगरौं, आजै कान्तिपुर र The Kathmandu Post को वार्षिक ग्राहक बनी

खुला जानकारीका लागि फोन: एन.डि.सि.: 1660012222, एन.सेल: 9801752222, 9801016851

उपयुक्त लिङ्क: 9841166784 (शिष्टि), 9851098944 (राम), 9841631473 (शिवेन्द्र)
उपयुक्तका बाहिरी: 9856030005 (विश्व, पोखरा), 9856025885 (राजेश, भरतपुर)
9858030677 (अशोक, नेपालगञ्ज), 9852028123 (अजुज, विराटनगर)

सरसफाइको सयौं शृंखला

रूपन्देहीको तिलोत्तमा नगरपालिकामा समुदायमा आधारित हरियाली प्रवर्द्धन एवं नियमित नगर सफाइ अभियानको सयौं शृंखला सप्ताहव्यापी रूपमा मनाउन थालिएको छ।

१७ दिनमा ४२५ किलोमिटर पैदल

दैनिक २० देखि ३० किमि हिंडेर धर्मशाला, विद्यालय र क्याम्पसमा बास बस्दै उनीहरूले शान्ति पैदल यात्रा सम्पन्न

थाई भिक्षु/भिक्षुणीको एक टोली पैदल शान्ति यात्रा गर्दै पोखराबाट कपिलवस्तु आइपुगेको छ। थाइल्यान्डको १५ जिल्लाका धृताड्यारी भिक्षु/भिक्षुणी र उपासक/उपासिका गरी २२ जना र केही नेपाली भिक्षुको टोली १७ दिन लगाएर ४ सय २५ किमि लामो पैदल यात्रा पूरा गरी मंगलबार यहाँ आइपुगेको हो।

तस्बिर : मनोज/कान्तिपुर

फरक हावापानी, छुट्टै परिवेश। कतिपय खाली खुद्रा नै यहाँ आएका छन्। उनीहरू पहाडका खेतका कान्छा, गाँगेटो बाटो, पहाडको उकालो, ओरालो छिचोल्दै तराईको समथर फाँटसम्म आइपुगेका हुन्।

पाटनका विभिन्न चैत्य, कीर्तिपुर हुँदै चित्लाड पुगेर चन्द्रागिरि आएका थिए। चार दिन हिंडेर चन्द्रागिरि पुगेका उनीहरू त्यहाँबाट बसमा पोखरा पुगेका थिए। भगवान् गौतम बुद्धले ४५ वर्षसम्म हजारौं माइल पैदल हिंडेर शान्तिको धर्मदेशना गर्नु भएको थियो, थाइल्यान्डको राचन जिल्लाका भिक्षु अचान अडुखानले भने, 'हामी उहाँका अनुयायी पनि त्यसैगरी निस्क्यौं'।

पाउंदा जीवनकै गतिलो पुण्यसञ्चय गरेको उनले बताए। चपल पनि नलगाई कतिपय भिक्षुले फरक भूगोलमा यात्रा गर्दा दुखकष्ट भए पनि यात्राका क्रममा सबै भूले धर्मचक्षु पलाएको यात्रामा सहभागी नेपाली भिक्षु सुमंगलेले बताए।

Advertisement for 'भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली' (Austere Tribute) featuring a portrait of a man and details of a memorial service.

गाउँमा रमाउँदै डाक्टर

कुशीराम डाँगी (लेखा)
तोकिएको जिम्मेवारी सबैले पूरा गर्छन्। मनले 'सेवा' गर्ने विरले भेटिन्छन्। यहाँका केही चिकित्सक दुर्गम गाउँमा नि:शुल्क सेवा गर्ने मौकाले खुसी छन्।

हुन्। जिल्लास्थित सत्यस्य अभियान टोलीको पहलमा टोली गाउँ पुगेको हो। उक्त संस्थाको समन्वयमा बडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी, गाउँपालिकाले शिविर आयोजना गरेका थिए।

भेट्न मेरा आफन्त आएँ। चिकित्सक तिलकले भने, 'विरामी भएकालाई मैले जाँचेर औषधि दिएँ, स्वास्थ्य चेतना र अवस्थाबारे मैले जानकारी पनि दिन पाएँ।' छोरा डाक्टर बनेर गाउँमा पुगेर आफन्तको उपचार नि:शुल्क गरेका मा। तिलकका बुबा मितल औधी खुसी देखिए।

वर्गीकृत विज्ञापन

A large advertisement section titled 'वर्गीकृत विज्ञापन' (Classified Advertisements) containing various notices, job openings, and service ads.

Advertisement for 'वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टरहरू' (Classified Advertisements Collection Counters) listing various service providers and contact information.

जसलाई चिनायो कामले

कृषिका १३० योजना अलपत्र

महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका निशा, पूर्वशिक्षक तथा कर्मचारी दीपा र बैकर सुष्माले आफ्नो काममा प्रशंसा बढुलेका छन्

ज्योति कटवाल (सुबैत)

वीरेन्द्रनगर-१० बेलगारीकी ५२ वर्षीया निशा खेरुन पेसाले महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका हुन्। २४ वर्षको उमेरदेखि सामाजिक क्षेत्रमा पनि सक्रिय उनको जोसजागर अहिले पनि उस्तै छ।

मुस्लिम समुदायमा कसैलाई केही समस्या पर्दा जोकोहीले पनि खेरुनलाई नै सम्झिन्छन्। कक्षा ५ सम्म पढेकी उनको पहिचान गाउँमा पढेकाहरूको भन्दा कम छैन।

सुष्मा गिरी

दीपा हमाल

निशा खैरुन

अभियान सुरु गर्दा घरपरिवारबाटै धम्की आउँथ्यो, उनले भनिन्, 'तर मैले पीडितलाई न्याय दिलाएर छोडे।' यो वर्ष पनि उनले फरन्ड २० मुस्लिम महिलालाई विभिन्न हिसावाट मुक्ति दिलाएकी छिन्।

२०१३ सालमा गैरसरकारी संस्था स्याक नेपालको सहयोगी कार्यकर्ता भएर सामाजिक अभियान सुरु गरेकी उनको अधिकतम समय विभिन्न अड्डा अदालत घाउँदैमा विच्छ। उनले गाउँमा ६ महिने प्रौढ कक्षा पनि चलाइरहेकी छिन् भने पीडामा परेका महिलाहरूको साथ लिएर अरु पीडितहरूलाई न्याय दिलाउन लागिपरिंकी छिन्। 'अंशिका र धार्मिक अन्धविश्वासमा रूमीएको मुस्लिम समुदायको

मुहार र व्यवहारमा धेरै अन्तर छ,' उनले भनिन्, 'संघर्षले समाज रूपांतरणको बाटोमा हिंडुनु थप प्रेरणा दिएको छ।' वीरेन्द्रनगर नगरपालिका-५ चिसापानीकी दीपा हमालले २०१५ सालमा प्राविधिक सहायक (शिक्षा) वाट सरकारी सेवा प्रवेश गरिन्।

वृद्धाभारमाको इच्छा पूरा गर्न सरकारी सेवामा प्रवेश गरेकी ५२ वर्षीया हमाल विद्यालय निरीक्षक, जिल्ला शिक्षा अधिकारी हुँदै अहिले शिक्षा विकास निर्देशनालय, कर्णाली प्रदेशको निमित्त निर्देशक छन्। जिल्ला शिक्षा अधिकारी हुँदा सुबैतलाई साक्षर जिल्ला र आधारभूत तह अनिवार्य निशुल्क जिल्ला घोषणा गरिन्। कालीकोटको जिज्ञा हुँदा त्यहाँको शैक्षिक स्तरलाई माथि

उकास्न लागिन्। 'शैक्षिक स्तर कमजोर हुँदा कर्णालीवासीले दुख पाउनुपरेको छ,' उनले भनिन्, 'त्यसैले जति सकुछ कर्णालीको शैक्षिक गुणस्तर सुधार्न लागिपरिंकी छु।' ५ वर्ष शिक्षण सेवा गरेकी उनी सरकारी सेवामा प्रवेश गरेकी फरन्डै २८ वर्ष पुग्यो। विकास बजेटको ५ प्रतिशत रकम पनि शिक्षा क्षेत्रमा विनियोजन नहुँदा कर्णालीको शैक्षिक गुणस्तर कमजोर बनेको उनको भनाइ छ।

वीरेन्द्रनगरमै जन्मिएकी सुष्मा गिरी सनराइज बैकको काठमाडौं उपत्यका बाहिरको पहिलो शाखा प्रबन्धक हुन्। मध्यपश्चिम विश्वविद्यालयबाट स्नातकोत्तर उत्तीर्ण उनी ६ वर्षदेखि बैकको शाखा प्रबन्धक छिन्। केही समय निजी विद्यालयमा पढाएकी उनका आमाबाबुको इच्छा भने छीरिले सरकारी जागिर खाऊन् भन्ने थियो। तर उनको र्चि बने सानैदेखि बैकर बन्ने। त्यसैले १२ वर्षअघि ट्रेनी अक्सिडन्टको रूपमा सुरु गरेको उनको करियर प्रबन्धकसम्म पुगेको छ। उनी सामाजिक रूपमा पनि उत्तिकै सक्रिय छिन्।

एमसी इन्टरनेसनल रेजुकाई, रेडकस, लाइन्स, जेम्समा आबद्ध उनी समाजसेवामा पनि व्यस्त हुन्छिन्। 'बैकबाट बच्चेको १० मिनेट समय भए पनि सामाजिक काममा लगाउँछु,' उनले भनिन्, 'बैक मेरो एउटा रोजगारीको पाटो मात्र हो, मलाई जहिले पनि दुखी र विपन्नका लागि काम गर्ने मन पर्छ।' उनको कामको प्रशंसा गर्दै बैकले दुई पटक उत्कृष्ट प्रबन्धक पुरस्कार प्रदान गरिसकेको छ।

राजबहादुर शाही (मुगु)

जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा ४ महिनादेखि प्रमुख नहुँदा विकास निर्माणका १ सय ३० योजना अलपत्र परेका छन्। यसअघिका कार्यालयका प्रमुख खेमराज शाही मांस १० गते सरुवा भई जिल्ला बाहिर गएपछि उनको ठाउँमा तिलकप्रसाद पाण्डेलाई पठाइएको थियो। उनी कार्यालयमा हाजिर भएको एक साता नबित्दै सरुवा भएपछि उनको ठाउँमा कोही पनि नआउँदा विकास निर्माणको कामकाज ठप्प भएको हो।

निमित्तलाई आर्थिक अधिकार नहुँदा यो वर्ष रकम विनियोजन भएका कुनै पनि योजनाको काम सुरु हुन सकेको छैन। यो वर्षका लागि कार्यालयमा १ सय ३० वटा योजनामा बजेट विनियोजन गरिएको छ। 'कार्यालय प्रमुख नहुँदा आर्थिक कारोबार पनि ठप्प छ,' लेखा अधिकृत कृष्णबहादुर सेजुवालले भने, 'प्रमुख भएको भए आधा योजना यति बेलासम्म सकिएका हुन्थे, अरू योजनामा पनि धमाधम काम हुन्थ्यो, सबै योजनाको लिस्ट दराजमै थन्किएको छ।' प्रमुख नहुँदा कार्यालय पनि सुनसान हुने गरेको उनले बताए।

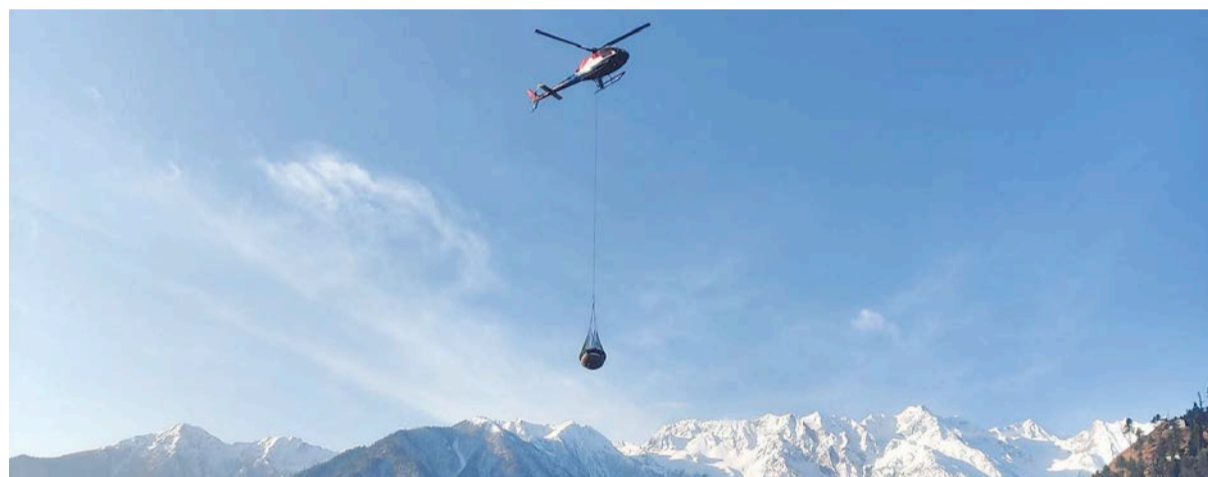
यस वर्ष कार्यालयका लागि १२ करोड रूपैयाँ निकासी भएको छ। उनले अब आर्थिक वर्ष सकिन ४ महिना मात्र बाँकी रहेकाले ठूलो रकम फ्रिज जाने जोखिम बढेको बताए।

लेखा अधिकृत सेजुवालका अनुसार कार्यालयमा यो वर्ष सम्पन्न गरिने ९० वटा मात्र सिंचाइका योजना छन्। ती योजना सञ्चालन गर्ने अहिलेसम्म उपभोक्ता समितिसेबत गठन भएको छैन। स्याउ-ओखर व्यवस्थापन कार्यक्रम पनि अलपत्र परेको उनले बताए। हिमपातका बेला माघमै उक्त कार्यक्रम सञ्चालन गरी स्याउ र ओखरका विरुवा खरिद गरी समुदायमा वितरण गरिसकनुपर्ने छ।

अख्तियारको निगरानी अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले जिल्लाका विभिन्न विषयगत कार्यालयमा निगरानी बढाएको छ। त्यसबाट केही कर्मचारी त्रस्त भएका छन्। अख्तियारले १० वर्षअघिका उजुरी पनि छानविन गर्दै गाउँटोलमा पुगेर अनुसन्धान गर्न थालेको छ। अहिले कृषि विकास कार्यालयका ५ जना कर्मचारीले अख्तियारमा तरेख थामिरहेका छन्। अख्तियारको डरले कार्यालय प्रमुख आउन नमान्ने गरेको लेखा अधिकृत सेजुवालले सुनाए।

अरू कार्यालयका कर्मचारी पनि अख्तियारको त्रासमा छन्। डिभिजन वन कार्यालयका तत्कालीन प्रमुख भरत बुढाथापा अख्तियारमा मुद्दा दायर भएपछि निलम्बनमा परेका छन्। वन कार्यालयले पनि अहिलेसम्म कुनै योजनाको काम सुरु गरेको छैन। अघिल्लो वर्षका ४ वटा योजनाका काम सुरु भएको थियो। अख्तियारमा मुद्दा परेपछि योजना कार्यालयन गर्न कर्मचारी डराउने गरेको पशु सेवा कार्यालयका प्रमुख भीमचन्द्र बुढाले बताए।

हेलिकोप्टरबाट नून हुवानी

तस्बिर : कान्तिपुर

हुम्नाको सिमकोट विमानस्थलमा हेलिकोप्टरबाट हुवानी गरिएको नून फार्सिँदै।

हुम्ना (कास) - साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरसनले जिल्लाका गाउँगाउँमा हेलिकोप्टरमार्फत नून हुवानी गर्न थालेको छ। कर्णाली करिडोरअन्तर्गत दुल्लोकुनादेखि लालीबगर खण्डमा सडक निर्माणको काम भइरहेकाले स्थलमार्गबाट हुवानी गर्न समस्या भएपछि संकेमाई गाउँपालिका-६ को ग्युसीबाट हेलिकोप्टरमा नून हुवानी गर्न थालिएको हो।

नून सुबैतबाट पैदल मार्गबाट सलीसल्ला हुँदै ग्युसीसम्म गाडीमा ल्याइएको हो। ग्युसीबाट खापर्नाथका ५ वटा वडा र सदरमुकाम सिमकोटसम्म कैलाश एयरको हेलिकोप्टरबाट हुवानी भइरहेको छ। सरकारले हुवानी अनुदानमा

हुम्नामा नून विक्रीवितरण गरिरहेको छ। साल्ट ट्रेडिङका शाखा प्रमुख राजबहादुर लामाले माथिल्लो हुम्नाका ३ वटा नाम्बा, सिमकोट र खापर्नाथ गाउँपालिकाका लागि चालु आर्थिक वर्षका लागि आफ्नो २ हजार २ सय किन्टल नून हेलिकोप्टरमार्फत हुवानी भइरहेको बताए। उनका अनुसार अहिलेसम्म १ हजार ५ सय १२ किन्टल नून हुवानी भएको छ। ५ वटा वडा रहेको खापर्नाथ गाउँपालिकाका सबै वडामा हेलिकोप्टरबाटै हुवानी गरि १ हजार १ सय ९७ किन्टल नून वितरण गरिएको उनले बताए। उनका अनुसार पालिकाका २१ वटा वस्तीमा नून वितरण गरिएको छ।

गाउँमै नून पुगेपछि सिमकोटस्थित शाखाको गोदामबाट नून खरिद गर्नुपर्ने बाध्यताबाट स्थानीयले मुक्ति पाएको स्थानीय अग्रवा भीमबहादुर रावलले बताए। हेलिकोप्टरले दैनिक २० भन्दा बढी उडान भरने नून हुवानी गरिरहेको छ। सिटमा भन्दा फुन्ड्याएर बढी नून हुवानी गर्न सकिने भएकाले हेलिकोप्टरमा फुन्ड्याएर नून ओसार्ने काम भइरहेको शाखा प्रमुख लामाले बताए। भित्र राख्नुभन्दा फुन्ड्याएर ल्याउँदा ५० केजी बढी हुवानी हुने रहेछ,' उनले भने, 'सरकारले नून हुवानी भाडा तिर्ने भएकाले प्रतिकेजी ९ रूपैयाँमा नून विक्री गरिरहेका छौं।'

Advertisement for 'भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली' featuring 'स्व. विश्वनाथ प्रसाद अधिकारी' with details about funeral arrangements and contact information.

वर्गीकृत विज्ञापन

A grid of various classified advertisements including real estate, education, and services. Categories include 'घर जग्गा', 'सम्पत्ति', 'तविधि विक्रीमा', 'सफ्टवेयर', 'बाह्रियो', 'साह्रियो', 'माइया', 'निर्माण सफाई', 'उपकरण', 'विज्ञान', 'सम्पत्ति', 'मर्मत', 'उपचार', and 'बिहावारी'.

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन काउन्टरहरू

A detailed list of classified advertisements organized by category, including contact numbers and descriptions for various services and goods.

Summary of services provided by the classified ad center, including contact numbers and email addresses.

